JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. **Zaturdag 5 Januarij.** **N°. 2.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Berigt.

Door eene vermeerderde oplage van dit Blad, ziet de ondergeteekende zich genoodzaakt, het Publiek, *beleefd doch dringend*, te verzoeken, de te plaatsen Advertentiën, *zoo veel mogelijk*, des Dingsdags en Vrijdags, ter Drukkerij te doen bezorgen, zullende, *in geen geval*, Advertentiën, welke na **ELF** ure op den dag der uitgave binnenkomen, kunnen worden opgenomen dan in het eerstvolgend nommer.

De Advertentiën worden ook op den dag voor de uitgave aangenomen ten huize van de heeren *H. M. van Dorp*, op Tanahbang, Mr. *L. J. A. Tollens* op Batoe-toelies, *W. L. Ritter* in de Berendrechtslaan en bij den ondergeteekende op Goenoeng Saharie.

W. BRUINING.

BATAVIA, 2 *Januarij* 1856.

Javasche Courant van Woensdag 2 Januarij 1856.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg, 30 *December* 1855. (N°. 40.)
[*Staatsblad* N°. 85.]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten 2de: *Krachtens* magtiging des Konings, bij aanvulling van artikel 1 van het besluit van 2 Januarij 1852 no. 3 (staatsblad no. 1,) te bepalen, dat aan ambtenaren der 2de kl., welke op den voet van het Koninklijk besluit van 20 Januarij 1851 no. 2 (Indisch staatsblad 1851 no. 16,) het voor die benoeming vereischt examen in Nederland hebben afgelegd, bij hunne terugkomst in Indië zal worden toegekend het non-activiteits tractement (wachtgeld,) voor die klasse bepaald bij art. 8 van het Koninklijk besluit van 6 December 1842 n°. 59 (Indisch staatsblad 1843 no 12,) voor zoo verre zij niet, krachtens hunne vroegere ambtsbetrekking, op een hooger non-activiteits tractement aanspraak maken kunnen.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Buitenzorg, 1 *Januarij* 1856. (No. 1.)
[Staatsblad N°. 1]

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 9 November 1855 lett. A no. 5/898, toezendende een afschrift van 's Konings besluit van 7 November 1855 no. 75, welks inhoud luidt als volgt:

Wij WILLEM III, *bij de Gratie Gods Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 6den November 1855 lett. A no 2;

Gezien den brief van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, dd. 14 Julij 1855 no. 470/1;

Gezien Onze besluiten van den 3den Augustus 1849 no. 64 en 10 Februarij 1845 no. 72.

Hebben besloten en besluiten:

Met wijziging in zoover van Onze aangehaalde besluiten, te bepalen:

a. dat het getal predikanten bij de protestantsche gemeente in Nederlandsch-Indië zal zijn negen en twintig.

b. dat acht hunner zullen genieten eene jaarwedde van *f* 6000, — vijftien eene jaarwedde van *f* 4800 en zes eene jaarwedde van *f* 3600, boven en behalve de inkomsten, hun bij Ons besluit van 3 Augustus 1849 no. 64 verzekerd.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan onzen Minister voor de zaken der hervormde eeredienst, enz.

'sGravenhage, den 7den *November* 1855,
(Get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(Get) CHS. F. PAHUD.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fung. Secret. Gen. bij het Minist. van Kol.,
(Get.) L. W. C. KEUCHENIUS.
Voor eensluidend afschrift:
De fung. Secret Gen.,
(Get) L. W. C. KEUCHENIUS.

Gevende, enz.
Is goed gevonden en verstaan:
Eerstelijk: Van het bovenstaande deze aanteekening te houden.
Ten tweede Enz.
Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den gouverneur generaal,
De algemeene secretaris,
A. PRINS.

Bij Koninlijk besluit van den 20sten October 1855 no. 67 is benoemd tot ambtenaar der 2de klasse voor de dienst in Ned. Indië de ambtenaar der derde klasse *William Beijlon Loudon*, laatstelijk eerste commies op het residentiekantoor te Batavia, thans, op den voet van 's Konings besluit van 20 Januarij 1851 no. 2 (Indisch staatsblad 185 n°. 16,) met verlof in Nederland.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot leden der commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Soerabajasche afdeeling:

A. van Davelaar, predikant der hervormde gemeente te Soerabaija, en

R. van Noord Borksi, agent der Javasche bank te Soerabaija.

Tot 3den commies ter algemeene secretarie, de klerk op dat bureau *P. F. L. Kist*

Goedgekeurd:

Dat door den directeur der cultures,

Bij het cader der landelijke inkomsten en cultures,

Is overgeplaatst:

Uit de residentie Preanger Regentschappen naar de residentie Bantam, de controleur der 1ste kl. *J. J. W. Boers.*

Is Geplaatst:

In de residentie Bezoeki, de benoemde controleur der 1ste klasse *J. A. L. Steijn Parvé.*

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking aan den eervol ontslagen officier van gezondheid der 2de kl. *J. G. A. Pabst*, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige practijk te Bojolalie.

Bij 's lands burgerlijke openbare werken.

Bevestigd:

De opzigter der 1ste kl. *L. André;* met bepaling, dat hij tijdelijk belast wordt met de waarneming der functien van eerstwezenden ingenieur der residentie Bezoekie, en als zoodanig zijne standplaats is ter hoofdpl. aldaar.

De opzigter der 1ste kl. *J. Keijzer;* met bepaling, dat hij tijdelijk belast wordt met de waarneming der betrekking van eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Banjoemaas, en als zoodanig zijne standplaats is ter hoofdpl. aldaar.

De opzigter der 1ste klasse *J. P. Trosée*; met bepaling, dat hij tijdelijk belast wordt met de waarneming der betrekking van eerstaanwezenden ingenieur in de residentie Rembang, en als zoodanig zijne standplaats is ter hoofdplaats aldaar.

De opzigter der 1ste kl. *E. V, J. Waersegers;* met bepaling, dat hij gedurende zijne afwezigheid naar Nederland zal worden gevoerd als met verlof.

De opzigter der 1ste kl. *J. J. Dikschei;* met bepaling, dat hij als teekenaar werkzaam gesteld wordt bij het 1ste bureau van de directie der burgerlijke openbare werken.

Toegekend:

Aan den opzigter der 1ste kl. *P. J. Dumoulin* de rang en titel van architect van den waterstaat.

Benoemd:

Tot opzigters der 1ste klasse:

De opzigter der 1ste kl. *L. L. du Bois;* met bepaling, dat hij te Macasser werkzaom zal zijn en aldaar verblijf houden.

De opzigter der 2de kl. *J. C. Staal;* met bepaling, dat hij te Batavia werkzaam zal zijn en verblijf houden.

De opzigter der 2de kl. *J. Grumiaux;* met bepaling, dat hij te Samarang werkzaam zal zijn en ter hoofdplaats aldaar verblijf houden.

De opzigter der 2de kl. *W. van Blommestein*; met bepaling. dat hij te Soerabaija zal werkzaam zijn en ter hoofdplaats aldaar verblijf houden.

De opzigter der 2de kl. *J. J. Carabain*; met bepaling, dat hij gedurende zijne afwezigheid naar Nederland zal worden gevoerd als met verlof.

De opzigter der 2de kl. *F. J. Faber;* met aanwijzing van Padang als zijne standpl., om aldaar werkzaam te zijn onder de bevelen van den eerstaanwezenden ingenieur van den waterstaat ter plaatse.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot adjudant bij het 2de bataillon infanterie, de 2de luitenant *F. G. Meis*, van dat bataillon.

Geplaatst:

Om met de pharmaceutische dienst te Sambas te worden belast, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde apothecar der 3de kl. *J. W. Roelandt.*

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Telok Betong, de officier van gezondheid der 3de kl, *A. G. Wildeman*, thans bij het groot militair hospitaal te Soerabaija.

Marine Departement.

Goedgekeurd:

Dat van af 1°. Dec. 1855, de dienst van gezaghebber op den stoombaggermolen no. 2. ten gevolge van het overlijden van den opperschipper der 1ste kl. in het vaste corps der Nederlandsche marine *S. W. Bakker*, is opgedragen aan den 1sten bootmansmaat bij die marine, waarnemenden bootsman bij het havendepartement te Soerabaija *K. A. Spelde.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Commissarissen in den boedel te Weltevreden van J. *H. J. Siereveld*, in leven 1ste luitenant der infanterie.

CHERUMAL, DE KORNAK. (*Vervolg.*)

Door de passaatwinden voortgestuwd, ging de Nakodah *Yousouf* ieder jaar met gesloten oogen van Mascate naar Travancore, zonder toevlugt te nemen tot den octant, welks gebruik hij niet kende.

Het instinct, de overlevering, eene oppervlakkige kennis van de sterrenkunde, vervulden bij hem de plaats der wetenschap. Hij wist volmaakt goed dat zijn vaartuig zich op dertig mijlen ten westen van Aléphe, de plaats zijner bestemming, bevond, en had omtrent dit punt geene inlichting van de twee visschers te vragen; deze, van hunne zijde, bemoeiden zich weinig met het Arabische schip. dat langzaam tot hen kwam, op gevaar af van hunne boot te overzeilen.

Toen de baggerow nog slechts op eene kabellengte van de visschers was, plaatste een der matrozen, die in de havens van Indië eenige Engelsche woorden had geleerd, zijne handen, bij wijze van roeper, voor den mond, en riep:

— »Visschersboot, ahi, ah, visschersboot!"

— »Matchhli, bahout khoub matchhli, visch, zeer goede visch," antwoordde *Tirupatty*, die de aanroep van den Arabischen matroos voor goede munt opnam."

Terwijl hij naar den baggerow opzag en eene mand met spartelende visschen aanbood, kreeg hij dwars langs het aangezigt een ouden vochtigen zwabber, die hem van het hoofd tot de schouders bedekte. Een schaterend gelach volgde op het dek van den baggerow deze zeemans aardigheid. *Tirupatty* beantwoordde hetzelve met een kreet van woede. Zich onder het gewigt van den zwabber omkeerende, deed hij de zwakke praauw omslaan en viel met zijnen broeder *Tiruvalla* in zee. De schoot van het zeil los te laten, aan den stuurman het teeken te geven het roer zoo ver in den wind te brengen, om de vaart van het schip te breken, door het op zich zelve te doen keeren, vervolgens aan zijne matrozen eenige krachtige touwslagen uit te deelen, was voor den Nakodah *Yousouf* het werk van een oogenblik geweest.

Reeds maakten de twee visschers, weder boven water gekomen, hunne praauw vlot, door dezelve met hunne schouders op te ligten: de Hindoes van de kust zwemmen allen gelijk haaijen. Zij haalden de pagaaijen, die langs hen dreven, de verstrooide kokosnooten, en het zeil dat de mast verhinderde te zinken, in; doch de vogel van China was verdronken, de netten waren gezonken en de visschen hadden zulk eene schoone gelegenheid niet verloren laten gaan, om zich weder in hun element te werpen. Toen de twee broeders zooveel mogelijk de wanorde, door dit ongelukkig voorval veroorzaakt, hersteld hadden, grepen zij het touw, dat men hun van uit de hoogte van den baggerow toewierp en klauterden aan boord. De Nakodah beschouwde hen zondor iets te zeggen, en toen hij verzekerd was dat zij niet verwond waren, ging hij weder op zijn tapijt, geheel aan het einde der kampanje zitten.

— »Ach, nakodah saheb (mijnheer de kapitein)!" riep *Tiruvalla* uit, met zijne handen en voeten zwaaijende, »wij zijn arme, in het verderf gestorte lieden; wat hebben wij gedaan om door uwe matrozen aldus mishandeld te worden? Onze netten, onze visch, alles is verloren!"....

— »Er blijft ons niets meer over dat strekken kan om onze kinderen rijst te geven," riep op zijne beurt *Tirupatty*, die evenmin als zijnen broeder gehuwd was. »Edelmoedige man, heb medelijden met degenen, welke gij in ellende hebt gedompeld!"

Aldus sprekende, weenden zij, sloegen zich op de borst en loosden zieltreffende zuchten. Toen zij geheel hunne welsprekendheid uitgeput hadden, gingen zij op het dek liggen. verklarende, dat zij onder de oogen van den barbaarschen vreemdeling, die weigerde hun regt te doen wedervaren, gingen sterven. *Yousouf* gaf bevelen, dat men het schip in goede rigting bragt; toen het werk geëindigd was liet hij zich een kop uitmuntende Moka voordienen, blaasde eenige wolken rook uit zijne pijp, en vervolgens zijnen doordringenden blik op de twee broeders slaande, vroeg hij hen:

— »Hebt gij alles gezegd? hebt gij uwe klagten en

Door de agenten der Bataviasche Weeskamer te Semarang, van *Karel Julius Walther.*

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer, te Probolingo, van den onder curatelen gestelden chinees *Tjiea Hoenlan.*

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo, van den chinees *Sie Tjintjaoe.*

Door *M. O. Leidelmeijer*, wed. *Meelhuijsen*, te Soerabaya, van *C. W. A. Meelhuijsen.*

Javasche Courant van Zaturdag 5 Januarij 1856.

Bij Koninklijk besluit van den 31sten October 1855 no. 85, is bepaald dat, ten vervolge der Koninklijke besluiten van 21 October en 23 December 1854 no. 108 en 57, en 5 Februarij, 20 Maart en 7 en 19 Mei 1855 no. 9, 93, 24 en 77, houdende toekenning van eervolle belooningen, ter zake van de in 1853 en in Mei en Junij 1854 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Bornio, alsnog eervol zal worden vermeld, bij afzonderlijke dag-orders, zoo in Nederland als in Indie, de flankeur *F. W. Ahrens*, van het wapen der infanterie bij het leger in Nederlandsch-Indie, ter zake zijner verrigtingen in de maand Mei 1854.

Civiel Departement.

In dienst gesteld:

Bij 'slands burgerlijke openbare werken,

De benoemde aspirant-ingenieurs van den waterstaat en 's lands burgelijke openbare werken in Nederlandsch-Indie: *H. van Ketwich*, *A. F. Goudriaan*, *G. de Hartog*, *jr.*, *G. L. van Lanschot Hubrecht*, *R. C. Spengler*, *A. Th. Sorillon*, en *M. J. Schram*; met bepaling dat zij werkzaam en gevestigd zullen zijn, als volgt:

H. van Ketwich, in de Preanger Regentschappen, ter hoofdplaatse Tjiandjoer.

A. F. Goudriaan, in de residentie Pekalongan, ter hoofdplaatse van dien naam.

G. de Hartog jr., in de residentie Bantam, te Serang.

G. L. van Lanschot Hubrecht, aan het werk bij de opdamming der Toentang in de residentie Samarang, onder aanteekening dat hij zal beschouwd worden als bestemd voor de residentie Soeracarta.

R. C. Spengler, bij de buitengewone waterwerken in de residentie Soerabaija.

A. Th. Sorillon, in de residentie Samarang, onder de bevelen van den chef der derde waterstaats-afdeeling.

M. J. Schram, ter Westkust van Sumatra, te Padang.

ADVERTENTIE.

Naar aanleiding van de advertentie, voorkomende in de Javasche Courant van den 2den Januarij 1856 no. 1, wordt door De Schout-bij-Nacht, Kommandant van Z. M. Zeemagt in O. I. en Inspecteur der marine bekend gemaakt dat de verkoop bij openbare veilling van Z. M. schoener *Aruba*, zal plaats hebben op Zaturdag den 10 Januarij 1856.

Vertrekkende Personen.

Baron *de Vicq de Cumptich*; — *J. W. Oosterhout*. — *G. C. Schenck*. — Mr. *J. H. Tobias*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot den 31 December 1855.

HOTEL WILLEM II. Jhr. *J. C. von Schmidt auf Altenstadt*, van Sinkawang. — *Neijts*, van Soerabaya. — *van Kuttwolf*, van Buitenzorg. — *J. W. Buss*, van Borneo. — *J. Will*, van idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. J. Grevelink*, van Adelaide, — *van der Ven* en *echtgenoot* van Banjermassing. — *J. L. L. Berghuis*, van Soerabaya. — *G. E. Doornbos*, van Amsterdam. — *H. Fockens*, van Nederland. — *de Grauuw*, uit het Hospitaal. — *W. S. Hartmans*, van Japan. — *N. Marijt*, van de reede. — *J. N. Bezier*, van London. — *H. Churchil* en *echtgenoot* van Melbourn. — *G. M. Itsij*, van de reede.

ROTTERDAMSCH HOTEL. J. *Maclaine Fraser*, van Singapore. — *P. A. Bock*, van Buenos Ayres. — *Newbolt*, van China. — *Des Bois*, van Nantes. — *Pierre Bezit*, van Montevidio. — J. E. van *Dupieres*, van idem. — *F. Grenié*, van Calcutta. — Mev. *Delhodente*, van idem.

MARINE HOTEL. *A. C. Jager*, van Onrust, — *H. C. Bogaert*, van idem. — *H. Schokker*, van de reede. — J. *C. Coops*, van Simonsbaai. — Jhr. *Quarles van Ufford*, van de reede. — *Gooijmans*, van Onrust. — *P. van Bleiswijk Ris*, van Padang. — *G. H. Colenbrander*, van Onrust. — *D. C. Burgemeestre*, van Cheribon. — *Swaan*, van Onrust. — *W. Stort* Jr. van idem. — J. J. *G. Ottenhoff*, van Nederland. — *F. Flens*, van Rio Janeiro. — *H. J. Moijle*, van idem. — *F. W. Weese*, van idem. — Jhr. *A. Meijer*, van Riouw. — *H. Schokker*, van de reede. — *Oudraat*, van idem. — J. *Ristori*, van idem. — *L. A. Mourir*, van idem.

JAVA HOTEL. *A. J. Reinierssen*, van Rotterdam. — Chs. *Gelterstöm*, van Melbourn. — *E. Harding en familie*, van Boston. — *C. A. Kruisinga*, van Samarang. — *L. M. Westerberg*, van Melbourn. — *Johan Stolt*, van idem. — J. *W. D. van Rhijn*, van Sydney. — *van Meerten* en *kinderen* van Tjicao. J. *C. Joon*, van Amsterdam. — *A. van Schreven*, van de reede. — *G. N. Kuff*, van Amsterdam. — *C. G. Delano*, van Santos. — *W. Hallersima* van Deal. — *L. G. Verbeek*, van Rotterdam. — *H. H. Smit*, van idem. — *F. H. Schmidt*, van Singkawang. — Jhr. *de Bruijn*, van idem. — *H. A. Hatchkij*, van Singapore. — *Thomas Jones*, van idem. — J. *Keizer van Baldreis en familie* van Amsterdam. — Mev. *Scherius*, van idem. — Mev. *Trip*, van idem. — *H. Beukering*, van idem.

---

uitvlugten geëindigd?" En daar zij hunne klagten en hun geween op nieuw wilden beginnen, hernam hij: »Zwijgt! daar hebt gij twintig ropeijen; tien voor de netten, die niet meer dan vijf waard waren, vijf voor de visschen die gij gevangen hebt en voor die welke gij in eene week zoudt hebben kunnen vangen, de vijf anderen zijn om u te troosten voor de vrees die gij gehad hebt en voor de aandoening, die dit morgenbad op u heeft te weeg gebragt."

— »En waarmede zult gij mijn vogel, schooner dan de faisant onzer bosschen, wijzer dan een papegaai van Maissour, betalen?" vroeg *Tirupatty*, aangemoedigd door het aanbod van twintig ropijen, »hij is in zijne kooi gestorven, dat arme dier, dat de taal der Firengais en de uwe sprak, nakodah saheb!"

— »Laat ons dadelijk de twintig ropijen nemen, uit vrees dat hij van meening verandere," zeide zeer zacht *Tiruvalla*; »indien hem de lust bekroop ons over boord te werpen?"

Deze wijze overweging werd aan den oudste der visschers door het gezigt van eenen toornigen wolk, die het voorhoofd van den nakodah somber begon te maken, ingegeven. De lafhartigheid deed in hen het gevoel van hebzucht zwijgen; zij grepen in de vlugt de beurs, die *Yousouf* hun toewierp, keerden achterwaarts terug tot aan den voet van den mast, met eerbiedige nederigheid den nakodah en zelfs de matrozen, den scheepsjongen er onder begrepen, groetende, en lieten zich gelijk apen in hunne praauw glijden. De baggerow, voortgestuwd door den wind, die aanwakkerde, naarmate de zon haar toppunt bereikte, kwam weldra op de reede van Alèphe aan.

De visschers volgden denzelfden weg als het Arabisch vaartuig; alvorens naar hun dorp terug te keeren, wilden zij netten in de stad Alèphe koopen, ter vervanging van die, welke zij verloren hadden. De zee was onstuimig geworden; de zwakke boot verdween tusschen de golven en verscheen weder op hare kruinen, gelijk de wezel, die over een veld loopende, over de veren heenspringt.

— »Alles wel berekend," zeide *Tirupatty* tot zijnen broeder, op het oogenblik dat zij aanlandden, »is de dag niet slecht geweest; de twintig ropijen zullen ons ver brengen."

— »Ja," hernam *Tiruvalla*, »maar wij moeten hun den slechten trek, dien zij ons gespeeld hebben, nog betalen." Waarop *Tirupatty* door een keeluitroep antwoordde, hetgeen in de stomme taal der visschers van Malabar beteekent: »dat zullen wij zien!"

II. *Mallika.*

Reeds meer dan zestig jaren bevoer de baggerow *Tatah al Rahman*, na herhaaldelijk gekalefaterd te zijn, den Indischen Oceaan. Deze vaartuigen, stevig zamengesteld uit Teakhout, bestaan bijna even lang al[s] de walvisschen. Sedert tien jaren bragt de nakoda[h] *Yousouf*, als gezagvoerder, hetzelve van Mascate naa[r] Alèphe en van Alèphe naar Mascate. In ruil van voort[-]brengselen van zijn land, als: zout, koffij, wol, laadd[e] hij op de kust van Travancore scheepstimmerhout, mas[-]ten, touw, gemaakt van de schel van den kokosnoot, in één woord, alle artikelen tot de zeevaart benoodigd, waarvan Arabië bijna is verstoken.

Toen het vaartuig goed voor anker lag, deed *You[-]souf* zich naar wal brengen. Het was omtrent middag; eenige Hindoesche kooplieden, naakt tot aan het mid[-]den, beschut onder zonneschermen, plat en rond al[s] schilden, vertoonden zich nog in de omstreken van de[n] oever, waar men het leven van het werk, door d[e] warmte van den dag afgebroken, niet meer hoord[e]. *Yousouf* volgde de lange laan van schoone boomen door welke men zich van den oever naar de stad be[-]geeft, doorwandelde de bazars, naderde, zonder op[-]houden, het uiteinde van de voorstad, en kwam aldu[s] voor een schoonen boomgaard, in welks midden een hut, overdekt met palmbladen, gebouwd was. Aa[n] den eenen kant verhief zich eene groep van hooge ko[-]kosboomen, aan den anderen ondersteunden broodboo[-]men met monsterachtige vruchten op hunne stevi[ge] takken, de buigzame stengels van de peperplant. B

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi, 7 Janvier 1856.

4me représentation du 10me mois de l'abonnement.

LE CHALET.

Le Mari de la Dame des Choeurs.

Le Spectacle commencera à sept heures précises.

(34)

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

In de 6de en laatste klasse zijn van de alhier geplaatste Loten met een prijs van *f* 100,— uitgekomen de volgende nommers:

371, 1146, 1328, 1371, 1941, 1944, 3214, 4088, 4089, 4515, 4666, 4667, 5261, 5499, 5876, 5954, 5963, 6147, 6292, 6293, 6507, 6722, 6901, 6941, 7514, 7527, 7756, 9870, 10088, 11380, 11726, 14800, 14820, 16225, 16910, 17509, 17602, 17659, 17897, 18002, 18635, 18669, 21296, 21308, 21346, 21589, 21671, 21678, 22028, 22045, 22378, 22849, 23361, 23780, 23926, 23982, 23983, 24376, 24655, 24953, 25074, 25453, 25991.

Aan de overige nommers is een *niet* ten deel gevallen.

De Trekkingslijsten liggen bij den ondergeteekende ter inzage.

Met de volgende mail worden de Loten voor de **129ste Loterij** gewacht.

(2541) H. M. VAN DORP.

Batavia, 25 *December* 1855.

129ste Frankforter Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit

25,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200.000, *f* 150.000, *f* 120.000, *f* 115.000, *f* 112.000, *f* 110.000, *f* 105 000, *f* 104,000, *f* 100.000, *f* 50.000, *f* 20.000, *f* 15 000, *f* 12.000, *f* 10.000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonden, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,

Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60. Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

129ste Frankforter Staats-Loterij.

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan de Main.

Kapitaal: Een Millioen 828,450 Gulden,

bestaande uit:

26000 Loten met 13600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste Prijzen zijn: *f* 200.000, *f* 100,000, *f* 50,000, *f* 25.000, *f* 20.000, *f* 15.000, *f* 12.000, *f* 10.000, *f* 6.000, *f* 4.000, *f* 3.000, *f* 2.000, *f* 1.000, enz., enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af door ons verkrijgbaar gesteld bij de Heeren **van Haren Noman & Kolff**, te Batavia en Samarang.

Men wordt ten vriendelijkste verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De ondergeteekenden waarborgen eene zorgvuldige en dadelijke toezending der Lijsten van elke Trekking, en maatregelen zijn genomen geworden om eene onmiddelijke betaling der gewonnen Prijzen aan de belanghebbenden op Java te verzekeren.

MORIZ STIEBEL ZONEN,

Bankiers en aangestelde Gouvernements Kollekteurs, Frankfort a/M.

Prijs der Loten.

Een geheel Lot *f* 120. Een Half Lot *f* 60. Een Kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwarter loten kosten slechts *f* 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwarter loten kosten slechts *f* 1100. (2311)

Houder van het Connossement aan order over $\frac{S}{M}$ 150. Een kist Koopmanschappen, afgeladen door *Th. Wolters* in Hamburg en alhier aangebragt per het Ned. schip *Heilige Willebrordus*, kapt. *J. D. de Boer*, wordt verzocht zich spoedig aan te melden bij

de Agenten,

(24) C. BAHRE & G. KINDER.

Batavia, 5 *Januarij* 1856.

De ondergeteekende, speciale gemagtigde van Mevrouw de weduwe *le Clercq*, geboren *C. H. Bousquet*, heeft als zoodanig gesubstitueerd de firma *Reijnst & Vinju*.

(28) H. C. BEKKING.

Buitenzorg, *den* 4 *Januarij* 1856.

Debiteuren en crediteuren van wijlen den Wel Edel Gestrengen Heer *A. van der Bee*, 2de Luitenant bij het 3de Bataillon Infanterie, worden verzocht binnen 3 maanden betalingen of aangifte te doen.

De Commissarissen,

(30) T. J. BELLE, Kapitein.

M. E. VAN ZUYLEN, 2de Luit.

Soerabaya, 31 *December* 1855.

De heer *Adolph Bauer* is van af heden deelgenoot onzer firma.

(8) C. BAHRE & G. KINDER.

Batavia, 1 *Januarij* 1856.

Mr. *Adolph Bauer* has this day been admitted a partner in our firm.

(9) C BAHRE & G. KINDER.

Batavia, 1st. *January* 1856.

Bij acte, verleden voor mij Notaris te Batavia, den 14 December 1855, onder No. 56, en ingeschreven ter griffie, is in de firma *C. Bahre & G. Kinder* alhier, handel drijvende zoowel in commissie als voor eigen rekening en waarvan deelgenooten zijn de heeren *Gustav Kinder*, *Friedrich Wilhelm Heineken*, alhier en *Christian Bahre* te Hamburg, allen kooplieden; opgetreden met primo Januarij 1856 als mede-deelgenoot de heer *Christian Adolph Diedrick Bauer*, koopman alhier, zullende het vennootschap eindigen ultimo December 1865.

(4) J. R. KLEIJN.

Wissels op *Nederland*,

(2536) bij JACOMETTI & Co.

Op heden heeft de firma *Kreglinger, Dümmler & Co.* opgehouden te bestaan; de likwidatie der uitstaande zaken is opgedragen aan *Fr. Dümmler*.

(1) KREGLINGER, DüMMLER & Co.

Batavia, 31 *December* 1855.

De zaken tot ultimo December onder de firma *Kreglinger, Dümmler & Co.* gedreven, worden op denzelfden voet voortgezet onder de firma *Dümmler & Co.*

(2) Fr. DüMMLER.

Batavia, 1 *Januarij* 1856.

De ondergeteekenden hebben op heden opgehouden commanditaire deelgenooten te zijn der firma *B. J. van Eck & Co.* te Soerabaya.

(3) KREGLINGER, DüMMLER & Co.

Batavia, 31 *December* 1855.

Bij acten op den 26 September, 20 October en 29 December 1855, de eerste voor den notaris *Jan Jacob Mijnssen* alhier en de overigen voor den ondergeteekenden notaris verleden, is tusschen de heeren *August van Scherpenberg*, *Eugèn Ludwig Wilhelm Zorn*, *Pieter Jan Antonie Kervel* en *John Alexander Caesar Damnitz*, als gererende vennooten en de heer *Gerhard Edward Moormann* als commanditair vennoot, allen kooplieden, wonende de eerste en tweede te Batavia, de derde te Soerabaya, de vierde te Samarang en de laatste te Amsterdam, een vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in het algemeen:

te Batavia onder de firma *E. Moormann & Co.*

te Soerabaya » » *P. Kervel & Co.*

en te Samarang » » *C. Damnitz & Co.*

voor zooveel betreft de heer *E. L. W. Zorn* voor den tijd van drie jaren en ten opzigte van de overige vennooten, voor den tijd van tien jaren, te rekenen van af heden.

(10) A. F. LENS.

Batavia, *den* 1 *Januarij* 1856.

Mejufvrouw C. Schmidt,

Stads Vroedmeesteresse,

is verhuisd naar Molenvliet, ten huize van Mevrouw de weduwe *Nortier*. (31)

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt *f* 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post *f* 3.

Aanvragen franco. (2211)

De Indiër

en

Dr. *van Hoëvell's* Tijdschrift van Nederlandsch-Indië.

Heeren geabonneerden worden beleefdelijk uitgenoodigd de abonnements-gelden voor 1856 ten spoedigste over te maken, kunnende in den regel de aflevering slechts *na vooruitbetaling* geschieden.

De inteekening staat voortdurend open.

De abonnementsprijzen zijn voor **de Indiër** *f* 36.—

Dr. van Hoëvell's Tijdschrift » 30.—

De expediteurs,

(35) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Batavia, 3 *Januarij* 1856.

---

nakodah sloop heimelijk langs de heg die het erf van den weg scheidde. Dan eens zag hij rond, ten einde verzekerd te zijn dat niemand hem bespiedde, dan weder rigtte hij zich op zijne toonen, om over de struiken heen te zien.

Eensklaps ontvlamde zijn vurig oog: door de heg ontdekte hij een jong meisje, gezeten aan den kant van eenen put, in de schaduw van een bamboebosch. Het was *Mallika*, de dochter van den tuinier; zij sliep gerust, het hoofd leunende op de hand, in die bevallige en natuurlijke houding, welke een schilder zou gekozen hebben, om den slaap onder de trekken van eene vrouw voor te stellen.

— »Eindelijk," zeide *Yousouf* tot zich zelven, »zie ik haar in al haren glans, die bekoorlijke bloem, wier ontluiking ik sedert drie jaren verbeidde! Dat ik sterve indien een ander de hand uitsteke om haar te plukken!"

Terwijl hij aldus tot zich zelven sprak, bemerkte hij van den anderen kant der plaats, waar *Mallika* rustte, een Hindoe, die gezeten op den rug van eenen olifant langzaam de plaats waar de boomen stonden, naderde. Toen de Hindoe tegenover het jonge meisje was, gaf hij met zijnen ijzeren haak een kleinen slag op den hals van het dier. Het trage beest, zijnen snuit uitrekkende, greep aan het uiterste van eenen tak eene roode acaciabloem, bewoog dezelve heen en weder in de lucht, en deed haar regt op het voorhoofd van *Mallika* vallen. Deze ontwaakte verschrikt en sloot vervolgens met een glimlach de oogen weder.

— »Zijt gij het, mijn goede *Soubala*," zeide zij met zwakke stem, »dank voor uw geschenk. Ziedaar, neem dat voor uwe moeite." Zij wierp den olifant eenen grooten, goudgelen banaan toe, welke het dier in de vlugt ontving, en met een zigtbaar genoegen in zijn breeden mond stak.

— »En ik," zeide de Hindoe, »krijg ik niets, zelfs geen vriendschappelijk woord? Men geeft lekkernijen aan den olifant, en men verwaardigt zich niet den armen mahout 1) aan te zien!"

— »*Soubala*," hernam het jonge meisje, zich steeds tot het vernuftig dier wendende, »zeg aan *Cherumal*, uwen meester, dat het beste middel om bij een jong meisje zijn hof te maken niet is, haar zonder reden in haren slaap te storen. Zeg het hem, *Soubala*, gij die een welopgevoed dier zijt, gij verstaat mij immers?"

De olifant groette driemalen met zijnen snuit, tot teeken dat hij het begrepen had, en knielde zoo bevallig als de zwaarte van zijn lijf hem toestond. Op bevel van zijnen geleider, wien de koude ontvangst van *Mallika* niet aanmoedigde langer te blijven, rigtte de olifant zich weder op om zijnen weg te vervolgen.

Verscheidene malen keerde de kornak *Cherumal* zich om, in de hoop, doch te vergeefs, dat het jong meisje hare harde woorden door een vriendschappelijk gebaar zoude terugnemen. De olifant *Soubala* keek ook om; men zoude zeggen, dat hij zich met tegenzin van de schoone *Mallika* verwijderde; zijn instinct had hem geleerd dat hij aan het meisje de genegenheid inboezemde, die zij zijnen meester weigerde. Verhoovaardigd door de vleijende onderscheiding, waarvan hij het voorwerp was, bewoog hij met geraas zijne groote ooren, terwijl hij de te naauwe paden, die hij met zijn ontzettende massa vulde, volgde.

Terwijl dit onverwacht voorval onder zijne oogen plaats greep, was de nakodah *Yousouf*, achter de heg verborgen, een stille opmerker geweest. Hij had tijd gehad, om de bevallige trekken van de schoone Hindoesche, die in hare eenvoudigheid voor hem zat, te beschouwen.

(*Wordt vervolgd.*)

1) Men noemt alzoo in Indië den geleider van een olifant.

BATAVIA.

Gisteren avond werd in den schouwburg de opera *Zampa* gegeven, en, gelijk was aangekondigd, ook de nieuwe gordijn ingehuldigd. Na het eindigen der eerste acte, hief het orchest de ouverture van *le Cheval de Bronze* aan, terwijl de omkleedsels der beelden op het voortooneel werden neergelaten. Op een gegeven teeken ging de oude gordijn op, het nieuwe langzaam neer, en wekte uitermate de bewondering van het publiek op, dat door een daverend handgeklap en luide toejuiching die bewondering deed kennen.

De nieuwe gordijn stelt voor een berggezigt uit het Buitenzorgsche, welks perspectief onverbeterlijk is, aan de regterzijde rijk en luchtig, zonder de minste stijfheid, purperrood gedrapeerd, hetwelk een prachtig effect oplevert. De zoogenaamde Manteau de Harlequin, gelijk ook de zijstukken, zijn op dezelfde wijze geschilderd, hetgeen het geheel het uitzigt geeft van met fluweel van die kleur behangen te zijn. Boven de gordijn is het wapen der stad Batavia, omringd met schoone en treffende allegoriën omtrent de muzijkkunst en het treurspel, keurig geschilderd, terwijl de beide reeds vermelde beelden, voorstellende Thalia en Melpomene, tusschen de zwaar vergulde witte pilaren en onder de even zoo versierde kroonlijsten het oog treffen en het geheel des te schooner en te smaakvoller doet uitkomen.

Moeijelijk valt ons die omschrijving, en het oog moet het zien wat wij bedoelen, doch ontegenzeggelijk is het, dat de nieuwe gordijn een sieraad is voor onzen schouwburg, en ten volle getuigt van de groote talenten en goeden smaak als tooneelschilder van den vervaardiger, den heer van *Kinsbergen*, die [illegible] ruime belooning mogt inoogsten voor zijne daaraan besteede moeite, zijnde hij door het publiek op het tooneel geroepen, om hem deszelfs tevredenheid en genoegen over zijn zoo voortreffelijk uitgevallen arbeid openlijk te betuigen.

Het nieuwe jaar heeft zich voor het tooneel goed ingesteld, ten minste wat de versiering betreft..... Een nieuw gordijn! mogen ook spoedig nieuwe decoratiën volgen.

— Men berigt van Ngawie, dat in den avond van den 17den December jl., omstreeks 7½ ure, een Javaan, *Soetowongso* genaamd, wonende in de dessa Djeblogan, door een tijger uit zijne woning gehaald en in het bosch gesleept werd. Zoodra dit ongeluk ruchtbaar was geworden, togen eenige gewapende Javanen uit om het spoor des tijgers te volgen, en vonden eerst in den volgenden morgen het lijk van den ongelukkige, bijna niet kenbaar door de vele wonden, digt bij genoemde dessa. De tijger werd vervolgens nog nagezet, zijn spoor gevonden en hij door den Bekel *Wirotiko* en twee Javanen afgemaakt, bij welke gelegenheid nog eenige personen ligt gewond zijn geworden.

Banka. — De berigten loopende tot 5 December jl., behelzen het volgende:

In den loop der maand November hadden zich weder rooversvaartuigen in de wateren van Banka vertoond.

In de wateren van Blinjoe had eene rooversprauw op twee plaatsen kleine visschervaartuigen overvallen en beroofd, waarbij een visscher een schot in de knie had bekomen. Onmiddelijk waren een kruisboot en de schoener *Anadyoomène*, die zich ter reede van Blinjoe bevond, op dat rooversvaartuig afgezonden, doch het was niet gelukt de roovers in handen te krijgen.

In het district Koba landde op 12 palen afstands van de hoofdplaats, te Kajoe-Ara, eene kleine rooversprauw; de roovers hadden aldaar de woning van een Chinees geheel uitgeplunderd en waren toen weder vertrokken, oostwaarts hunnen koers nemende.

In het district Soengyslan waren eenige zeeroovers binnengedrongen, die men vermoedde te behooren tot een in de nabijheid kruisend rooversvaartuig. Zij hadden pogingen gedaan, om een kind van 7 jaren te ontvoeren, waarin zij echter door den op het geschreeuw te hulp komenden vader werden verhinderd. Door de policie daarna achtervolgd, waren zij het bosch ingeloopen en verdwenen.

Het verdachte vaartuig werd gezegd te zijn eene toop, bemand met 30 koppen en voorzien van eenen behoorlijken zeepas.

Een kruisvaartuig is derwaarts afgezonden, ten einde de kusten van dat district te bekruisen.

Den 5den November ontstond te Blinjoe, in de mijn no. 10 Bantjoe, brand, die door eenen hevigen wind aangewakkerd, binnen den tijd van een half uur, al de huizen, met uitzondering van het smelthuis en de varkenstallen, had vernield. De mijnwerkers, die op dat oogenblik juist aan hunnen arbeid waren, verloren daarbij alles; zij zijn in hun verlies door het bestuur gemoet gekomen.

Niet ver van de hoofdplaats Muntok, strandde op Karang Brom-Brom het Deensche schip *Concordia*, zagvoerder *J. Jensen*, komende van eene reis naar Ch en bestemd naar Hamburg.

Twee kruisbooten werden gezonden om de nood hulp te verleenen; en door de aangewende poging mogt het gelukken het vaartuig bij hoog water we vlot te krijgen, zoo dat het met het verlies slechts zijne watervaten te Muntok aankwam, en na zich nieuwe te hebben voorzien, zijne reis had voortge

De tinmijnen, die gedurende zes maanden, bij ge aan water, niet hadden kunnen werken, waren nu het ingevallen regensaisoen ruimschoots van water v zien, zoodat men de werkzaamheden weder had k nen aanvangen.

Billiton. — De berigten van hier luiden, dat het durende de maand November dagelijks had geregen waardoor de tinmijnen, met uitzondering van een pa weder allen in bewerking waren.

De ladangs waren allen beplant, en de vroeger planten stonden gunstig.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — De rigten loopende tot den 13den November jl., behelz dat den 3den October te Poeloe-Petak zijn verbrand woning en den inboedel van den zendeling *C. L. Hoeffen*, waarvan de oorzaak onbekend was; de sch de wordt berekend op *f* 3,000.

Door de liefdadigheid der ingezetenen was *f* 700 eengebragt, om den heer *van Hoeffen* eenigermate in verlies te gemoet te komen.

Javasche Courant. No. 1.

Soerabaija. Den 15den December jl. is de timm werf van het oude marine-établissement alhier geh naar het in aanbouw zijnde nieuwe maritime établ sement overgebragt, tot welke overplaatsing in de maa September te voren door de regering magtiging verleend.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Bornio. — Den 22 October 1855 is, na een bestuur van 38 jaren, in d ouderdom van 66 jaren overleden de regerende vo van Kotta Waringin, *Pangeran Ratoe Anom Im Oedien*.

Het gouvernement verliest in dien vorst een getro bondgenoot.

Javasche Courant. No. 2.

— Onder den titel: *Leo, valsche prins van Armenië*, le zen wij in verschillende dagbladen het navolgende o trent een, ook op Java niet onbekenden persoon:

»Door de waakzaamheid der policie is het gelukt al hier (Berlijn) een bedrieger en zwendelaar te ontma keren, die reeds sedert eene reeks van jaren bijna al de hoofdsteden van Europa, met name te Londe Parijs, Constanstinopel, Turijn, Frankfort a/M. en Bru sel, een vormelijk historische rol heeft gespeeld.

»De augsburgsche *Allgemeine Zeitung* van 7 Augu tus ll. bevatte tonder de rubriek *Berlijn* het volgende co respondentie-arikel:

»»Op dezen oogenblik vertoeft binnen onze mur een zeer belangwekkend personaadje, de jeugdige pri [illegible] oosterli wiens gelaatstrekken even levendig als zijne lotswisse lingen belangrijk zijn. De prins stamt af uit het te tijde der kruistogten tot magt en aanzien geraakte hu Lusignan, op Cyprus, daar een telg van dat koning geslacht, vorst Schahan, een zoon van Leo V, van Lu signan-Roupenian, met prinses Pinna, dochter van Le VI, koning van Armenië, in het huwelijk trad. Le V had namelijk bij testament prins Leo van Lusigna tot voogd over zijnen zoon Schahan benoemd. Leo von het echter beter de kroon voor zich te behouden, e aan zijnen neef, met de hand zijner dochter, het vor stendom Coricos in Klein-Armenië te schenken. Seder voeren de armenische vorsten den titel van Koriko zoo als blijkt uit de doopceêl, die de laatste afstam meling van dat beroemde geslacht op zijne togten doo Europa bij zich draagt. De russische regering, die tus schen den Caucasus en den Ararat zoo veel grondge bied aan zich trok, heeft prins Leo als *in partibus* ee karig jaargeld toegelegd en zelve het bestuur van Korikos aanvaard. Noch de Turken, noch de met de Turken verbonden westersche mogendheden zullen zich ooi in staat zien, aan den jongen prins den troon zijne vaderen te hergeven. Misschien zal Rusland te bewegen zijn, den van have en goed beroofden prins toch no in het genot van een aanzienlijke lijfrente te stellen.""

»De in dit artikel aangewezen belangwekkende personaadje woonde sedert drie maanden te Berlijn in d Behrenstrasse. Voor de deur zijner woning prijkte ee koninklijk wapen met het bijschrift in gouden letteren *Prins van Armenië*. De voorgewende prins ging al lerfijnst gekleed, droeg eene groote zilveren orde-ste met een rood geëmailleerd ridderkruis op de borst, gou den sporen, eene zware gouden rijzweep, en hield bij zonder veel van het gezelschap van dames. Hoewel hi matig en ingetogen leefde, verkeerde hij echter met all leden van het corps diplomatiek te Berlijn. Hij wa drok in briefwisseling met zijn zoogenaamden vleugel adjudant Amur-Chan, die zich dan eens in Holland da weder in Italie ophield. Met zeer veel genoegen toon de hij aan zijne vrienden zijn te Parijs gesteendruk portret, op welke plaat hij met een breed ordelint e groote orde-ster was afgebeeld en het bescheiden bij schrift stond: *Léon, prince d'Arménie, défenseur d l'église d'Orient*. (*Leo, prins van Armenië, verdedige der kerk van het Oosten.*)

»Vooral te Londen had die prins een belangrijke ro gespeeld, en zeer dikwijls was in brieven uit die sta in verschillende dagbladen, zelfs in berlijnsche, van he sprake. Te Londen was hij opgetreden als gevolmag tigd vertegenwoordiger van de caucassische vorsten, o in den tegenwoordigen oorlog met Rusland aan het en gelsche cabinet een aanvallend en verdedigend verbon tegen Rusland aan te bieden. In bijna alle engelsch bladen liet hij dan ook krachtige proclamatiën teg Rusland plaatsen, waarin hij het russische keizerri hevigen onbeschaamd beschuldigde, hem zijn koningri Armenië en zijne diamanten ontstolen te hebben. Zij door den czaar verbeurdverklaarde goederen zonden

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 5 Januarij 1856, No. 2.

millioen thaler waard zijn. In een der te Parijs verschijnende *Correspondences lithographiées* van 13 Mei 1853 was uit den *Morning-Advertiser* een der hevige proclamatiën van dien zoogenaamden prins tegen Rusland overgenomen.

»Hij trok van de toenmalige zaak van Kossuth partij, om met betrekking daarop zich populair te maken, daar hij overal driest beweerde en volhield dat hij overal, even als Kossuth, door russische en engelsche policie-agenten werd vervolgd, die zelfs zijne brieven onderschepten enz. Ook de *Times* en andere engelsche bladen deelden brokstukken mede van 's prinsen proclamatiën. Onder dit masker wist hij, deels door bedreigingen, deels door opwekking van medelijden, alle mogelijke vorstenhuizen en gezantschappen met eene ongeloofelijke onbeschaamdheid op brandschatting te stellen. Als ware hij inderdaad die, waarvoor hij zich uitgaf, voerde hij briefwisseling met alle engelsche en fransche ministers, en zelfs met vorstelijke personen. Een onaangenaam voorval noopte eindelijk Zijne Hoogheid Londen te verlaten. Hij had teedere betrekkingen aangeknoopt met zekere mevrouw Mitchell, de vrouw eens engelschen staatsbeambte, hetgeen ten gevolge had dat de beleedigde echtgenoot hem wegens echtbreuk voor de regtbank daagde, en hij den 8 Junij 1853 door *Queen's bench* tot eene schadeloosstelling van £ 750 werd veroordeeld. De engelsche bladen bevatten destijds zeer breedvoerige mededeelingen over dat schandelijke proces tegen den prins van Armenië. Waarschijnlijk was hij niet in staat de hem opgelegde boete te betalen, want onmiddellijk na de regterlijke uitspraak ging hij naar Parijs wonen, en van daar begaf hij zich later naar Turijn. In beide steden speelde hij dezelfde rol van vroeger; hij wist zich in de hoogste standen der maatschappij in te dringen en verkeerde met alle leden van het corps diplomatiek. Vooral was hij zeer bedreven in de kunst de dagbladpers tot zijn voordeel te bezigen, om zich, bij zijne aankomst in eene groote stad, dadelijk als een historisch personaadje te doen kennen, en te zorgen dat het gebrek aan de noodige papieren, om zijn persoon en stand te wettigen, hem niet in ongelegenheid zou brengen. Tot zijne legitimatie gebruikte hij bontgekleurde acten en andere documenten, in, zoo als hij zeide, syrische taal, die geheel onverstaanbaar was, opgesteld, benevens eene talrijke verzameling brieven van hooggeplaatste personen, waarin hij steeds, doch altijd ingevolge zijn eigen onbeschaamd voorgeven, als prins of vorst werd aangesproken. Vooral was hij er steeds op uit, zoo veel mogelijk met de hoogste policie-ambtenaren te verkeeren, om daardoor zoo mogelijk alle achterdocht te ontgaan. Zijne beschaafde manieren, zijn fijne toon, zijne kennis van vele talen, voornamelijk fransch, engelsch, russisch en hoogduitsch, zijne orde-ster en zijne voorname betrekkingen stelden hem boven alle onderzoek van wege policie of justitie. De criminele policie te Berlijn was echter minder ligtgeloovig en de policie-directeur Stieber wijdde aan den geheimzinnigen vreemdeling een meer dan gewone waakzaamheid. Ten gevolge daarvan werd de prins van Armenië voor eenige dagen plotseling in hechtenis genomen, en aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen. Daarbij bleek het dat de voorgewende prins een hollandsche jood is, Joseph Joannis (?) genaamd, die reeds sedert 1846 vervolgd wordt, en die zich nu voor vorst Korikos, dan voor prins van Armenië, dan weder voor russisch officier van Korikos, en eindelijk voor een tartaarsch officier, Amurchan genaamd, heeft uitgegeven. Geruimen tijd heeft hij te Constantinopel gewoond, ook heeft hij lang in de nederlandsche Oost-Ind., bezittingen verblijf gehouden, weshalve hij met de oostersche aangelegenheden zeer bekend en van waar ook zijne uitgebreide spraakkennis afkomstig is. Ook heeft hij op de leidsche hoogeschool gestudeerd. Sedert den 24 Oct. zit de ontmaskerde prins in het huis van arrest, tot dat zijne persoonlijke omstandigheden en geheel zijn avontuurlijk leven volkomen zullen zijn opgehelderd, en waarschijnlijk zullen wij hem dan spoedig op de bank der beschuldigden ontmoeten.”

☞ De redactie van den *Java-Bode* is in de gelegenheid, omtrent bovengenoemden valschen prins van Armenië, nog de volgende berigten, voor wier juistheid zij instaat, te kunnen mede deelen.

Onder den naam van Amir Hacoob Howannes, deed hij zich, in het najaar van 1840, als student in de regten aan de Leidsche hoogeschool inschrijven, waar hij een zeer liederlijk levensgedrag leidde, en hoog van zijne vorstelijke Armenische afkomst opgaf, waaraan echter door bijna al zijne mede studenten gewijfeld werd. Na eenige reizen op zijn examen afgewezen te zijn, werd hij eindelijk op den 14den Maart 1842, na de verdediging van eene, door een zijner vrienden opgemaakte, dissertatio juridica, continens quæstiones juris civilis Romani, waarin de meest dwaze stellingen waren opgestapeld en die hij aan zijn hersenschimmigen vriend, den prins van Oude, opdroeg, tot doctor in het Romeinsche regt bevorderd. Hierop vertrok hij naar Java en verkreeg aldaar, onder zijn werkelijken naam van Jacobus Johannes; admissie als advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië en den raad van justitie te Batavia, in welke betrekking hij echter de volslagenste onkunde aan den dag legde. Bij koninklijk besluit van 14 September 1855, No. 45, werd hem het radicaal van O. I. ambtenaar der eerste klasse toegekend, — alhoewel hij reeds, in het begin van 1844, de practijk nedergelegd en Java verlaten had, om in Europa de rol van Leo, prins van Armenië, te gaan spelen.!

ENGELAND.

Een grappenmaker te Weenen zegt dat de graaf van Nesselrode, de eerste minister van den Russischen alleenheerscher, het voortbrengsel is van een viervoudig verbond. Hij werd aan boord van een Engelsch oorlogsschip op de reede van Lissabon geboren. Zijn vader stamde af van eene familie in Westphalen, die den titel droeg van graaf van het heilige rijk en was in dienst van Rusland. De graaf van Nesselrode is dus Engelschman door het schip, waarop hij het eerst het levenslicht zag, Portugees door de haven, waarin zijne bakermat ten anker lag, Duitscher door zijne familie en Rus door zijne onders en zijne naturalisatie.

Londen, 10 October. Het bij gelegenheid van de intrekking der openbaarmaking van telegrafische gouvernements-dépêches geuite gevoelen, dat ook de correspondentie belemmerd zou worden, schijnt zich reeds te bevestigen. Uit Parijs wordt gemeld, dat generaal Pélissier een onderhoud had met generaal Simpson over de onbescheidene mededeelingen der Engelsche correspondenten en generaal la Marmora's dagorder, waarbij de correspondenten der Sardinische dagbladen bedreigd worden met strenge straf, duidt eene overeenstemming aan met de Franschen, zoodat beide schijnen te verwachten, dat de Engelsche bevelhebber hun voorbeeld zal volgen. Er ontbreekt nu nog aan, dat men aan de Engelsche dagbladen verbiedt legerberigten mede te deelen.

— De commissie, belast met de uitdeeling van het in Engeland bijeengebragte vaderlandsche fonds tot leniging van het lijden der strijders in de Krim, heeft haar verslag uitgebragt, waaruit blijkt dat de commissie heeft ontvangen aan geld 22,100 pd. st., en aan voorwerpen *in natura*, o. a. 350 dozijn flesschen portwijn, 220 dozijn flesschen rum, 37 dozijn flesschen brandewijn, meer dan 2000 kan whisky, 18,000 kan stout, 25,000 kan ale, behalve 4000 kan Welbeck-ale, door den hertog van Portland geschonken; voorts 4360 pond tabak, 805 gros pijpen, 2400 pond zeep, 16,000 pond kaarsen, geschonken door de hh. Price & Co., en 10 à 15,000 boekdeelen. Wijders zijn nog ingezonden 600 balen kleedingstukken, terwijl de vrouwen aan de commissie hebben verstrekt 37,000 flanellen borstrokken, 36,000 paar handschoenen, 29,000 paar sokken en 17,000 *cache-nez*. De waarde van al die voorwerpen wordt op 30,000 pd. st. geschat. Eene hoeveelheid van 1700 pond heerlijke Virginia-tabak is door de commissie ter beschikking gesteld van generaal La Marmora, ten behoeve der Sardinische troepen.

— In Ierland schijnt eene nieuwe beweging door de Roomsche geestelijkheid op touw gezet te worden. Het stelsel is dat deze geen income-tax behoeft te betalen, uithoofde de wet haar geen ondersteuning waarborgt tot invordering van de giften der leeken. Een priester te Blarvey de betaling der genoemde belasting geweigerd hebbende, werd zijn paard in beslag genomen, om geregtelijk verkocht te worden. Bij den verkoop wilden de stalknechts het dier echter niet aanraken, en ,oen de schout zelf het buiten leidde, geraakte deze en niet het paard onder den hamer, of anders gezegd onder de vuisten van het zaâm gevloeide gemeen. Eindelijk bood een der vrienden van den geestelijke het paard ten verkoop aan, het geen toen gelost werd, waarna de weder in het bezit daarvan gestelde eigenaar eene aanspraak tot het volk hield, verklarende dat hij voor dezen keer de wet haren loop had gelaten, doch dat zij eene groote onregtvaardigheid bevatte.

— De *Powerful*, de *Cornwallis*, de *Pembroke* en de *Rosamond* hebben bevel gekregen Spithead te verlaten, om het West-Indisch escader te versterken. Volgens den *Morning Post* is deze maatregel genomen naar aanleiding van de te Londen ontvangen tijding, dat op de amerikaansche werven verscheidene schepen voor Russische rekening in aanbouw zijn, en dit in weêrwil der vertoogen door Engeland deswege aan het cabinet van Washington gerigt. Men zegt dat deze schepen zoodra zij zee gekozen hebben zullen worden aangehouden, daar de Amerikaansche regering weigert den bouw te doen staken.

— Een Schotsche goochelaar, die te Londen veel toeschouwers trekt, liet in de vorige week de kinderen van het Caledonische liefdegesticht eene voorstelling bijwonen; zij waren allen in het nationaal gewaad gekleed. Er waren veertien onder, wier vaders voor Sebastopol gesneuveld waren. Deze arme kinderen ontvingen op het tooneel wijn en gebak, en strekten ten schouwspel aan een publiek, dat over het denkbeeld van een goochelaar, om volle zalen te hebben met de vertooning van weezen, geene verontwaardiging scheen te gevoelen of zich schaamde over zulk eene hulde aan de nagedachtenis zijner landgenooten.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 October. Wat de moeijelijkheden betreft tusschen het Engelsche en Fransche cabinet, deze worden dag aan dag talrijker. Na het vraagstuk der terugroeping van lord Stratford de Redcliffe, dat nog niet vereffend is, en de vrij hevige discussie over het plan der operatien in de Krim, ontstaat nu eene nieuwe oneenigheid over de onkosten der Spaansche expeditie, welke Engeland weigert te waarborgen. Krachtens het verdrag, tusschen Spanje en de geallieerden gesloten, zou het Spaansche contingent mogen gezonden worden òf naar het tooneel des oorlogs òf naar Rome, ten einde de daar garnizoen houdende Fransche troepen te vervangen, of naar den Rijnoever. Deze geheime bepaling zou niet worden medegedeeld aan de Cortes.

— De regering wil volstrekt beletten, dat men over den aanslag op het leven des keizers door een centgarde spreke. Zij heeft een persoon aangehouden, welke in de koffijhuizen deze gebeurtenis in de kleinste détails verhaalde en beweerde, dat de aanslag in de spiegelgaanderij had plaats gehad, en de wond door een bajonet was veroorzaakt; voorts dat daarom, en niet ter oorzake van repetitien, de eerste voorstelling der opera *Sainte Claire*, van den hertog van Saksen-Coburg, tien dagen verschoven was geworden. Deze Causeur zal voor de correctionele regtbank gebragt worden.

— Het volgende wordt als een authentiek feit medegedeeld: De expeditie-vloot in de Oostzee had 5000 stuks congrevische vuurpijlen aan boord, die naar een door kolonel Susaneau uitgevonden stelsel waren vervaardigd, en op een afstand van acht kilometers konden geslingerd worden. De Engelsche admiraal weigerde die tegen Kronstadt en Sweaborg bestemde projectielen te gebruiken, omdat »de vooruitgang der Franschen in de vervaardiging van zulke vuurpijlen aan hunne vloot een overwigt zou geven, dat de Engelsche vlootvoogd niet mogt dulden.” (!)

Parijs, 14 October. Over den oorsprong van het sprookje van den cent-garde, als zou deze op den keizer geschoten hebben, wordt het volgende vernomen: Eenige dagen voor de verspreiding van dat gerucht, ontwaarde de keizerin, die geheel alleen in het park van Saint-Cloud wandelde, plotseling een cent-garde naast zich, die op zeer bewogen toon tot haar zeide: »Mevrouw, ik bevind mij in een zeer neteligen toestand; ik word door schuldeischers vervolgd, mijne familie en ik zijn verloren, als uwe majesteit ons niet gelieft te helpen.” De keizerin antwoordde hem minzaam, en keerde zeer geschokt door het voorgevallene naar het paleis terug. De keizer, die aan de gelaatstrekken zijner gemalin merkte dat zij aangedaan was, vroeg naar de oorzaak, en deze werd hem onmiddellijk medegedeeld. Hij liet inlichtingen inwinnen omtrent den cent-garde, betaalde zijne schulden, doch gaf tevens bevel, dat hij weder bij de linietroepen zou worden overgeplaatst, omdat hij, vermits hij aan zijne pligten had te kort gedaan, niet langer tot een keurcorps kon behooren.

— De verbreiding van het revolutionaire genootschap la Marianne, waarvan een groot aantal leden thans te Angers te regt staat, baart der regering niet weinig zorg. Bijna geen departement is er, alwaar het niet een vertakking heeft gevestigd. Men hoopt dat de debatten van bedoelde regtszaak eenig meer licht over den geheimen werkkring der vereeniging moge verspreiden. Die debatten zijn en blijven opmerkelijk door de stoutheid, waarmede de beschuldigden op de hun gestelde vragen antwoorden. Een hunner had den moed tot den voorzitter te zeggen: »Wij wilden Angers innemen, zoo als gij Sebastopol hebt ingenomen.” Woensdag 17 Oct. verwacht men de sluiting der debatten in deze zaak. Niet minder dan 500 vragen zullen aan de jury ter beantwoording worden voorgelegd.

Parijs, 15 October. De *Constitutionnel* houdt, in weerwil van de hem door *la Patrie* gegeven logenstraffing, de juistheid van zijn berigt vol, dat namelijk de Oostenrijksche baron von Prokesch-Osten met een staatkundige zending bij het Fransche hof was belast.

Genoemde baron, die vroeger leermeester was van den hertog van Reichstadt (overleden zoon van Napoleon I), heeft aan keizer Napoleon verscheiden voorwerpen, die den hertog hebben toebehoord, als herinnering aan den koning van Rome aangeboden. De keizer heeft dit blijk van kiesche oplettendheid dankbaar aangenomen.

— In den jongsten tijd zijn door Amerikanen aanzienlijke hoeveelheden lood in Frankrijk en Engeland in het geheim aangekocht. Men verneemt dat deze aankoopen voor rekening van Rusland zijn geschied en het lood over Amerika in Rusland zal worden ingevoerd.

— Prins Napoleon vraagt met veel aandrang de betrekking van groot-admiraal, die zijn vader (prins Jerôme) gedurende het eerste keizerrijk bekleedde; het schijnt dat zijne vraag zal ingewilligd worden, maar eerst dan wanneer hij zal deel hebben genomen aan de werkingen der verbonden vloten. Men vraagt of hij zich dan ook zoo moedig zal gedragen als te Sebastopol?

— De *Constitutionnel* is thans genoodzaakt op hoog bevel, zelf te erkennen, dat hij in een dwaling was gebragt toen hij berigtte, dat de heer von Prokesch-Osten met een diplomatieke zending te Parijs belast is.

— De *Moniteur Algérien* van den 15 Oct. zegt, dat de zwervende Arabische stammen beginnen steden te bouwen en den bodem te bearbeiden. Verscheidene dier Arabieren hebben met ondernemers contracten gesloten tot het bouwen van huizen, voor 3500 francs ieder. — De wol-uitvoer van Algerie heeft alleen gedurende het eerste halfjaar 1855 reeds een millioen kilo bereikt. — De Polen, die zich in Algerie bevinden, zijn verwittigd geworden dat vrije reis- en verblijfkosten zullen worden toegestaan aan dezulken onder hen, die in het corps Ottomannische kozakken zullen willen dienst nemen. Volgens den *Akhbar* zullen die manschappen de kern uitmaken van een Polen-legioen, bestemd om later hun vaderland te bevrijden.

DUITSCHLAND.

Keulen, 19 Oct. Heden diende voor de regtbank in deze stad de zaak van 1°. Johann Robert Curtis, Engelsch consul te Keulen; 2°. Johann Karl Kray, zijn secretaris, en nog acht andere personen, allen beschuldigd van te hebben aangeworven manschappen (Pruisische onderdanen) voor het Engelsch vreemden-legioen, of die aanwerving te hebben gemakkelijk gemaakt. De uitspraak luidde: dat het niet gebleken is dat de beklaagden Curtis, Engels en Enger zich hebben schuldig gemaakt aan het hun ten laste gelegde misdrijf van *werving*, aangezien het niet bewezen is dat, hetzij in Pruissen, hetzij te Venlo, een definitieve overeenkomst van wervers met aangeworvenen is gesloten; dat echter de drie genoemde beklaagden schuldig zijn aan het ondersteunen en behulpzaam zijn van anderen in bedoelde werving; dat mitsdien de consul Curtis, Engels en Enger worden veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf, en 5 de overige beschuldigden tot eene geldboete van 50 thaler, terwijl twee beklaagden, Kray en Häbermann, zijn vrijgesproken.

— Voor eenige dagen heeft de gezant van den koning der Beide Siciliën aan graaf Buol eene nota overhandigd, waarin de regering van Napels verklaart, in het vervolg zich te willen onthouden van elken stap, die door de Westersche mogendheden verkeerd uitgelegd of euvel opgenomen zou kunnen worden, en derhalve elke aanleiding tot nieuwe verwikkelingen te willen vermijden.

— Uit Weenen verneemt men, dat de minister van finanCiën aan den keizer en zijn staatsraad zal voorstellen de Israëliten toe te laten tot het bezitten van grondeigendom, op grond dat het eene ongerijmdheid is, dat de bank, wier bestuurders grootendeels de mozaïsche leer belijden, het beheer zal uitoefenen over goederen, waarvan hare eigene bestuurders niet mogen bezitters zijn.

Wat deze kwestie van grondbezit overigens betreft, verneemt men, dat bij de nieuwe gemeentewet wel is waar aan de Israëliten dat bezit in beginsel zal zijn ontzegd, doch dat aan elken jood, die grondeigenaar wenscht te worden, zijn verzoek *kan* worden toegestaan.

DENEMARKEN.

Men schrijft van Elseneur:

Tegen het einde der maand Julij ll., ontmoette kapitein Encas, het gezag voerende over de schoener *Asoerien* van de Vereenigde Staten, digt bij de Acklins eilanden (Engelsche Antillen) de Deensche brik *Jeannette* met alle zeilen los voor wind en stroom drijvende. De heer Encas begaf zich aan boord van dat vaartuig en vond niets dan verminkte lijken; de lading was er uitgeligt.

Eenige dagen vroeger had men de *Jeannette* zien zeilen met een schoener op zijde, die al het voorkomen van een zeeroover had. Het is waarschijnlijk dat aan die schoener de misdaad moet worden toegeschreven, waarvan de brik *Jeannette* en hare opvarenden de slagtoffers zijn geweest. Dit laatste vaartuig was in de eerste dagen van Julij van de Bahama-eilanden vertrokken.

ZWEDEN.

In Zweden heeft de duurte van levensmiddelen op onderscheidene plaatsen aanleiding gegeven tot wanordelijkheden, welke hier en daar een ernstig karakter aannamen, zoodat de militaire magt tusschen beiden moest komen. Op eene plaats zelfs, te Ionköping, werden bij zulk eene gelegenheid 5 militairen min of meer zwaar gewond.

— De zamenscholingen en ongeregeldheden in Zweden, een gevolg van de duurte der levensmiddelen, duren nog steeds voort. De stad Westerås is nu ook het tooneel van dergelijke wanordelijkheden geweest.

— Te Stockholm is dezer dagen de inventaris der grootste bijzondere nalatenschap, die men zich in Zweden herinnert, opgemaakt. Zij is die der weduwe van den heer Wertemberg, voormalig koopman en consul generaal van Zweden te St. Petersburg, en wordt op ruim 2.300.000 rijksdaalders banco geschat.

RUSLAND.

De Engelsche correspondentie uit de Krim bevestigt de bijzonderheden onlangs medegedeeld aangaande de Noorderforten. Het vuur heeft de geallieërden verpligt de Karabelnaya te ontruimen, en bestrijkt niet alleen den Malakoff, maar reikt nog verder. Daarentegen zijn de 13 duims mortieren der Franschen zeer nadeelig voor de Russen en de Sterreschans. Zonder deze zou het voordeel, aan de hoogere ligging der Noorderforten zoo als men weet verbonden, een groot overwigt op de geallieerden geven.

— Brieven uit Odessa melden, dat op bevel van den Czaar, te Kiew eene militaire commissie is ingesteld, met last om te adviseren hoe te handelen met de manschappen van het westersche vreemden-legioen, die gevangen genomen worden, en die Rusland niet als wettige krijgsgevangenen aanmerkt. Zoo zullen bijv. alle Hongaren, die als zoodanig den Russen in handen vallen, aan Oostenrijk worden overgeleverd.

— Uit Petersburg wordt aan de Weener *Presse* geschreven, dat de regerende keizerin op haren weg naar een der kasteelen in de nabijheid der hoofdstad, een aantal lieden ontmoette, die druk bezig waren over den Malakofftoren te spreken. Naauw hadden zij de keizerin bemerkt of zij omsingelden haar rijtuig en riepen: »Wraak voor Sebastopol!" De vorstin heeft hierop, naar men verneemt, geantwoord: »De keizer heeft gezworen, dat de vijanden van den heiligen bodem der Krim niet zoo veel grond zullen behouden als zij aan den zool hunner schoenen kunnen medenemen." Voorts meldt dezelfde schrijver, dat de aristocratie in de Russische hoofdstad hare salons begint te openen en de feesten op elkander volgen. In de schouwburgen zijn alleen de allereerste rangen bezet.

— Over het jongste bombardement van Riga schrijft men van daar aan *le Nord* het volgende: Riga, 3 Oct. Wederom hebben wij een bombardement doorgestaan, dat echter nog onhandiger en nog laaghartiger werd volbragt dan het eerste op 10 Augustus. Toen kwamen de kogels nog tot digt bij hun doel, hoewel zij niet de minste schade aanrigtten. Thans echter heeft niet één kogel den bodem bereikt bij de Duna-monding. Na vruchteloos Dunamunde te hebben beschoten, zijn de vier stoomschepen verder gestevend naar de kust van Koerland, en hebben ongeveer 200 bommen en kogels tegen de kleine batterij van Bullen afgeschoten. De batterij bleef ongedeerd. Slechts één man werd aan een der teenen van zijn voet ligt gekwetst. Maar daarentegen hebben die vier stoomschepen een twintigtal met hout geladen schuiten verbrand, na als uit spotternij gevraagd te hebben aan wien die schuiten behoorden, waarop zij ten antwoord ontvingen, dat zij de eigendom waren van arme landlieden, die op de kust woonachtig zijn. Het is opmerkelijk dat de diefstallen, brandstichtingen en rooverijen van allerlei aard, door de Engelschen volbragt, *crescendo* gaan. Die natie ontteert zich. De Franschen weten dit zeer wel, want nog nooit heeft een Franschman zich hier door zijne tegenwoordigheid een slechten naam gemaakt, zelfs niet door als toeschouwer de door de Engelschen gepleegde schandelijkheden aan te zien.

— Dezer dagen is te Oravitza eene vrouw van 115 jaren overleden; zij had tot het laatst toe een uitmuntend gezigt en al hare tanden behouden. Haar man, die voor drie jaren is overleden, had denzelfden ouderdom bereikt en dit echtpaar is letterlijk van ouderdom gestorven, daar geen van beiden ooit ziek geweest is.

SPANJE.

De Fransche regering verlangt, dat generaal Ros de Olano tot opperbevelhebber worde benoemd van het spaansche corps dat naar de Krim zal worden gezonden, doch de generaals te Madrid, en meer bepaald maarschalk O'Donnell, verklaren zich sterk daartegen, waardoor de onderteekening van het reeds gereed zijnde tractaat tusschen Spanje en de westersche mogendheden wordt vertraagd.

ITALIE.

De Koning van Sardinië, geheel hersteld van zijne ziekte, heeft eene nieuwe ridderorder ingesteld, tot belooning van uitstekende militaire diensten. De drie eerst benoemden tot den hoogsten rang zijn: maarschalk Pélissier, generaal de le Marmora en generaal Simpson.

— Volgens gerucht zou op het eiland Sicilië een opstand zijn uitgebarsten. Een genueesch blad althans meldt, dat in één nacht te Palermo 500 personen zijn in hechtenis genomen.

— Van Napels wordt aan een vrijzinnig dagblad te Turijn geschreven:

Het schijnt dat de koning, met het doel om de vertegenwoordigers de Westersche mogendheden, die hem aanraden om zijn regeringsstelsel te wijzigen, om den tuin te leiden, den generaal Filangieri zou hebben aangeboden om in het ministerie te treden. De generaal, denkende, dat de koning hem het zamenstellen van een nieuw ministerie wilde opdragen, haastte zich zijne voorwaarden bloot te leggen, doch Z. M. opende hem weldra de oogen door hem te doen begrijpen, dat er geen sprake was om een nieuw bij een te roepen, maar wel om deel te nemen aan het bestaande ministerie, — een eer, die de generaal van de hand wees.

— De hertog van Bivona en prins Colorina zijn onder het opzigt der policie geplaatst en gedwongen in hunne hotels huisvesting te verleenen aan de agenten der overheid, die belast zijn met het houden van aanteekening der namen van die genen, welke hen komen bezoeken.

In weerwil zijner vriendschappelijke betrekking met den minister van policie, heeft de hertog van Bivona toch de tusschenkomst van den Spaanschen prins (graaf de Montemolin) moeten inroepen, om van die koninklijke bewaking ontslagen te worden. Prins Colorina, groot generaal der pauselijke troepen, heeft echter niet gevreesd, ofschoon dan ook zoo bewaakt, een bal te geven, waarop hij de prinses Dell' Aquila, schoonzusters des konings, heeft genoodigd. De prinses heeft aan die uitnoodiging voldaan, en zeide, zich tot de meesteres des huizes wendende: »Prinses! ik dank u er voor, mij in uw lot te doen deelen en ben er regt gelukkig door."

MONTENEGRO.

Montenegro is door zijn souverein, prins Daniel I met een nieuw wetboek begiftigd. De inleiding dezer wetgeving, die tevens eene staatkundige constitutie en eene verzameling van burgerlijke- en strafwetten bevat, doet bij den eersten oogopslag eene belangrijke staatkundige wijziging kennen. In stede van zoo als vroeger een republiek te zijn met een bisschop (vladeka) aan het hoofd, erkent Montenegro thans een enkel opperhoofd, die den titel draagt van prins en heer, en niet meer, zoo als de vladeka besluiten neemt, in naam der opperhoofden, maar in zijn eigenen en in overeenstemming met de laatsten. De regters, die anders jaarlijks door het volk verkozen werden, worden thans door den prins benoemd, die hen kan afzetten.

Afgescheiden van die verandering in de staatkundige zamenstelling van het land, vindt men in het nieuwe wetboek, ter zijde van nog vrij barbaarsche [illegible]gen, verschijnselen van vooruitgang en beschaving der zeden van Montenegro; zoo worden de razzia's en diefstallen op het Turksche grondgebied verboden, zoo er geen verklaarden oorlog bestaat; de omkoopbaarheid der regters wordt met straffen bedreigd; de scheiding opgeheven, eindelijk wordt de vrijheid van geweten afgekondigd gelijk ook het regt van toevlugt voor vreemdelingen. Het eerste artikel van het nieuwe wetboek erkent de gelijkheid van alle burgers voor de wet.

Cattaro, 24 Sept. Den 8sten dezer werd eindelijk het stoffelijk overschot van den vorigen vladika van Montenegro op den top van den berg Loocen bijgezet. De lijkstoet was indrukwekkend; eenige duizenden personen hadden zich er bij aangesloten. Aan het hoofd der rouwdragenden, bevond zich de vader des overledenen, een grijsaard van 106 jaren, die te paard de baar volgde.

TURKYE.

Volgens de Fransche bladen is generaal Beatson, de bevelhebber der bachi-bozuks in de stad der Dardanellen, die reeds voor lang zijn ontslag heeft ingediend, te Constantinopel aangekomen, om zich met den Britschen gezant te verstaan. Lord Stratford echter moet den generaal alleen de schuld hebben verweten van de gebeurde wanordelijkheden en buitensporigheden, en het commando aan generaal Smith overgedragen hebben. Volgens sommigen vertrekt dat corps ongeregelde troepen naar de Krim; anderen beweren dat het zal worden ontbonden.

NOORD-AMERIKA.

Gedurende de zes eerste maanden bedraagt het aantal emigranten, in de vijf hoofdhavens New-York, Boston, Philadelphia, Baltimore en New-Orleans aangekomen, 106.515 tegen 199,299 gedurende denzelfden tijd in 1854; eene vermindering van 92,784 doet natuurlijk bijzondere oorzaken vermoeden, en men schrijft ze hier toe 1°. aan de betrekkelijk betere omstandigheden, waarin zich de iersche bevolking bevindt; 2°. aan den oorlog in de Krim en 3°. aan de vestiging der Know-Nothings, die den geest van vrijheid en gelijkheid niet zoo ver drijven als de roode republiekeinen, die, voor zoo verre zij hier zijn overgekomen, wenschelijk achten. Door elkander heeft men berekend, dat elk landverhuizer eene som van 65 dollars heeft medegebragt, hetgeen toont dat de emigratie meest onder de burgerklassen en niet hoofdzakelijk, zoo als men wel eens heeft willen aantoonen, onder de armen bestaat. Kortom, de emigratie, schoon zij niet behoeft aangemoedigd te worden, heeft den Vereenigden Staten veel voordeel aangebragt, en men behoort in zijne middelen om die te keer te gaan, de uiterste omzigtigheid te gebruiken.

Kunsten, Wetenschappen, Landbou[w], Nijverheid, Land- en Volkenkunde

Het is bekend, hoe te Samarang de gebouwen zoo uitzondering zijn blootgesteld aan hetgeen men no den *muurkanker*, bestaande in het afvallen van de pleistering der muren, en ten laatste zelfs, in het vallen van de metselspecie uit het muurwerk, me tot en op zekere hoogten van het laatste. De oorza van dit euvel aan te duiden, en de middelen om te voorkomen aan te geven, is niet de bedoeling *dit* artikel.

Wat echter zoo bijzonder bijdraagt tot al het *brekkige* in het, *zelfs* naar locale omstandigheden, de meeste zorg, en ruimste middelen daargestelde m zelwerk, in deze omstreken, is, dat de kalk, welke hi om plaatselijke en oeconomische redenen, *moet* gebru worden, meestal bestaan moet in zoogenaamden *Japa kalk*, van waar de grootste aanvoer, zoo niet de eeni *in 't groot*, naar Samarang, plaats heeft, en buiten w ke kalksoort, in den regel, geen kalk, althans *in m sa*, en dus voor bouwingen, in den handel verkrijgb is.

Deze *Japara-kalk* nu wordt gebrand van *koraal*, zwangerd met al de niet gemakkelijk te neutralise of te vernietigen, uit het zilte zeewater ingeslurpte andere schadelijke bestanddeelen. Maar daar te bo wordt die kalk *slecht* gebrand, of liever wordt de k raal, te Japara en elders, in de omstreken, *slecht*, *g brekkig* en *onvolledig* tot kalk gebrand; en blijft dus veel *ongebrande* koraal in den kalk over, welke *ge* kalk is, maar is gebleven *koolzure kalkaarde*, of *ko zure kalk*, of wat dies zij.

Inzender, rekent zich verpligt, in het wetenschapp lijk en vooral in het algemeen belang, mededeeli eene zeer zorgvuldige en zeer *deskundige* scheikun ge analyse, van zoogenaamde *hydraulische specie*, c langs bij een zeer voornaam werk, waarbij het ruim toezigt kon worden of was gehouden en waarbij ruimste middelen ten dienste stonden, gebezigd. De m selspecie, slechts een of twee dagen oud, was nog n wat de werkman noemt *bestorven*, en had dus gee latere scheikundige verandering kunnen ondergaan.

De analyse had het volgende resultaat:

100 wigtjes nog vochtige mortel werd op warmte v kokend water gedroogd,

Aan de scheikundige analyse onderworpen en do zoutzuur behandeld, zijn verkregen:

Koolzuur- gas van 28 centigraden warmte....................	3106	cub. centi
herleid tot 0 graad warmte de hoeveelheid van....................	2818	id id.
verschil	288	cub. centi
2818 cub. centim. koolzuur-gas weegt	5,57902	wigtjes;
kan zich verbinden en was ver-[illegible]	7.17478	id.
vormde dus koolzuren kalk, hier ongebrande koraal....................	12.75380	wigtjes.
Er bleef over, niet door het zoutzuur aangetast zand, gestampte metselsteen en wat dies zij.	66,00000	id.
totaal	78.75380	wigtjes.
verschil op de *honderd* wigtjes of grammen....................	21.24620	id.
totaal	100.00000	wigtjes.

Dit, 21.24620 grammes of wigtjes verschil, was wezenlijke of bijtende kalk, tot bouwkundig einde nu tig, welke in de specie aanwezig was, en de spe zelve bestond dus uit:

Ongebrande koraal........	12 75380	wigtjes.
gestampte metselsteen, zand etc.	66.00000	»
werkelijke of bijtende kalk...	21.24620	»
totaal	100.00000	wigtjes.

zijnde dit, het aan de analyse onderworpen totaal.

De practische gevolgtrekking hiervan is, dat de de kundige, welke welligt dezen kalk heeft gekeurd, 21.2460 wigtjes werkelijken kalk, heeft gegobeerd 12.75 wigtjes *ongebrande koraal, er evenzoo uitziende* als kalk maar geen kalk *geworden* zijnde, maar gebleven koo zure *kalk*, in de metselspecie van geene kalkwaarde evenmin als marmer, krijt of wat dies zij; en dat, die tengevolge de bouwmeester, moetende denken een compositie daar te stellen van omstreeks *een derde* g halte aan goeden kalk, inderdaad niet meer heeft ve werkt dan eene specie, waarin slechts ruim *een vijfd* kalk verwerkt was.

Schrijver dezes heeft ten doel, om door deze, o *een zeer wetenschappelijke analyse* gegronde, bevinding belanghebbenden bij gebouwen opmerkzaam te make op de zorg, welke het verstand en de *kunde*, welke toe gevorderd wordt, om *kalk* te *beoordeelen* als *met selspecie* of bestanddeel daartoe. Iets waartoe geene *op pervlakkige practische* kennis van den bouwer, ma zeer bijzonder *wetenschappelijke kunde* gevorderd word Deze mededeeling kan daarom van te meer belang zij daar de koolzure kalk of *niet-gebrande koraal*, in d specie geen bepaald kwaad doet, maar als *zand* dien en onze gewoonlijk slechte kalk toch tot goede spec *kan* verwerkt worden, wanneer men de verhouding gelieft te modifieren, *na* eene *wezenlijk deskundige* b proeving door een deskundigen *scheikundige*. (*)

Samarang, 16 November 1855.

Medegedeeld door P. F.

(*) Alle gassoorten zetten zich uit per 1 decim. graad —0,00365 vol 1000 cub. centim. koolzuur op 0° wegen 1.96978 wigtjes.
10,0000 wigtj. koolzuur kunnen zich verbinden met:
12,8791 kalk, en vormt daarmede

22,8791 koolzuren kalk, koraal, marmer, krijt. enz., enz.

(*Samarangsch Advertentie-Blad* 22 *Dec.* 1855 No. 5

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Januarij.	2	Nederl. Indisch	bark	Hamedany	Young	Soerabaya	13 »	H. E. Levert.
»	3	»	»	Kim Hekseng	Tjia Tjengtin	Cheribon	10 »	Coulster.
»	—	Nederlandsch	»	Elisabeth en Jacoba	J. G. Lucas	Hobarttown	24 Nov.	Haager, en Schuurman.
»	—	Nederl Indisch	»	Atiat Ulbarie	Sech Matrap	Cheribon	17 Dec.	D. N. Buys en co.
»	—	Engelsch	schoen.	Sylvie	Gordon	Port Adelaide.	1 »	E. Moormann en co.
»	4	Nederlandsch	bark	Eva Johanna	de Boer	Rotterdam		Haager, en Schuurman.
»	—	Nederl. Indisch	»	Kim Soehing		Riouw		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Januarij.	3	Nederlandsch	bark	Goede Verwachting	J. Boysen	Nederland.
»	4	»	schip	Willemina en Clara	H. de Wyn	Amsterdam.
»	—	»	bark	Cornelia.	J. B. Jaski.	Soerabaya.
»	—	»	»	Willem Daniel	P. de Meester	Tjilatjap en Nederland.
»	5	»	»	Stad. Schiedam	Wulp	Rotterdam.
»	—	»	»	Lucia Maria	G. Papineau	Nederland.
»	—	»	»	Sonburg	H. B L. Evers	Ned. via Sam. en Soer.
»	—	Nederl. Indisch	»	Fathoul Joesoer.	Sech Mohamat	Cheribon en Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		schip	Schoon Verbond *	J. Veenstra.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»		fregat	Jacoba Helena	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	»
»		»	Minister Pahud *.	J. M. Pfeil.	Rotterdam	»
»		brik	Elisabeth en Jacoba.	Lucas.	Amsterdam	»
»		bark	Commercie Compagnie.	J. H. Horn.	Middelburg	»
»		brik	Johanna *.	Halbertsma.	Amsterdam	»
»		schoen.	Henriette en Cornelia.	Hartmans.	»	»
»		bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»		bark	Hendrika	L. Verbeek.		van Ommeren, Rueb en co.
»		bark	Kemanglen.	H. H. Smit	Samarang.	G. Suermondt en co.
»		»	Jacobus Martinus.	J. Gagestein.	Tjilatjap	»
»		»	H. Willebrordus.	J. D de Boer.	Nederland	C. Behre, en G. Kinder.
»		brik	Anna Christina *	J. C. Joon.		Kreglinger, Dummler en co.
»		bark	Vrienden Trouw *	D Grevelink	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»		»	Luciparas *	Kloppenburg.	Amsterdam	»
»		»	Laurentius en Emelia *	Knappert.		»
»		»	Provincie Drenthe	H. Beckering	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg.
»		»	Salatiga.	Bezier	Soerabaya.	»
»		»	Johanna Geertruida.	Fiens.	Samarang en Soerabaya	de Weerdt, Ruyl en co.
»		»	H. Liduina	H. Lammerse.		»
»		»	Cortgene.	Ryken.		Reynst en Vinju.
»		»	Alida Willemina	G. E. Doornbos	Nederland	Paine, Stricker en co.
Nederl. Indisch		bark	Mechmoedie	Sech Bahanen.		Coulster.
»	»	»	Nawan Eljoesoer	C. Monteiro.	Sam. en Soerabya	»
»	»	»	Kim Hensing.	Tjia Tjengtin.	Palembang	»
»	»	»	So-ootban.	Sech Banseer		»
»	»	brik	Lachmadie.	Sech Aboot.	Samarang.	»
»	»	bark	Fulkus So-oot.	Sech Almanie	Soerabaya en Molukkos	»
»	»	»	Balgies.	Said Alie.	Soerabaya.	»
»	»	»	Zein.	Sech Badjardana	Soerabaya.	»
»	»	»	Atiat Ulwadoet.	Goestie Tasem.		D. N. Buys en co.
»	»	schoen.	Batavia.	Giam Liangsoey.		»
»	»	brik	Soot-din.	Sech Badeer.	Soerabaya.	»
»	»	brik	Atiat Ulbarie.	Sech Matrap.	Soerabaya.	»
»	»	»	Hamsdany.	Young		H. E. Levert.
Amerikaansch.		schip	North Sea	Delano	Padang	Metzendorff, Wilmans en co.
»		bark	Dashing Wave *	John B. Fisk	Nederland	Paine, Stricker en co.
»		»	Young Greek *	V. Harding.	Padang	»
»		»	[illegible]	Hotchkiss.	California.	»
Deensch		»	Valkyrien *.	J. Strandgaerd.	Kopenhagen	»
»		»	Cecrops	Boysen	Hamburg.	Metzendorff, Wiimans en co.
Fransch		bark	Marie Gabrielle *	Dolu.	Nantes	G. Suermondt en co.
Zweedsch		bark	Maria Charlotta *	J. W. Schmidt.	Stockholm	»
»		brik	Wonya	L. M. Westerberg	Zweden	E. Moormann en co.
»		bark	Beatrice *.	Otterstrom.	Nederland	»
Engelsch		schoen.	Sylvie	Gordon.	Port Adelaide	»
»		»	Banner.	Charchill.	China	Adam en co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	23	N. I.	schoener Venus.	Ketjil.	Batavia.
»	24	Ned.	bark Maria Adriana	van der Held.	Samarang.
»	—	N. I.	schoener Digna	Pa Ardie	Passaroean.
»	25	Ned.	bark Ottolina	J. J. Prange.	»
»	—	N. I.	» Arief Banjermaas	Mohamat Arip.	Samarang.
»	27	»	schip Samarang.	P. L. Dupain.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	24	Eng.	schip Elizabeth	F. Beveridge.	Amsterdam.
»	25	Amer.	schip Ocean Steed	F. Cumingham.	Rotterdam.
»	—	Z. M.	stooms Samarang.	lt. t/z 1 k. Binkes	Mol. v. Mak.
»	—	Ned.	bark de Zwyger	P. P. Hoogland.	Ned v Banj.
»	—	N. I.	bark Goansien	Oey Ankie	Grissee.
»	26	»	stooms. Ambon	Hugenholtz	Bat v. Sam.
»	27	Ned.	schoener Emelie	Eschauzier.	Timordelie.
»	—	Gouv.	stoomb. Batavia.	lt. t/z. 2 k. van Breugel.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Oud Alblas.	N. Kruimel.	Nederland	Fraser, Eaton en co.
»		schoen.	Doris	H F. Mackenzie		
»		schip	Maria Adriana	S. van der Held	Nederland	van Leeuwen en co.
»		bark	Loopuyt	C. C. Boumeester.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»		»	A. R. Falck.	van Duyvenbooden	»	Fraser, Eaton en co.
»		schip	Ottolina	J. J Prange		
»		bark	Samarang.	P. L. Dupain.		
Nederl. Indisch		»	Abdul kassim	Said Alhabassy.		
»	»	»	Djoemoeroet	Oei Boe.		
»	»	»	Fatal Malin.			
»	»	»	Djabir.	Mohamat		
»	»	schip	Alfuick.	Sech Beradjak.	Molukkos	Sech Said.
»	»	schoen.	Gleaner	J. F. Thierbach		
»	»	»	Anna Johanna	W. A, S. Valberg		
»	»	»	Heatlie.	Ko Tinglo.		
»	»	»	Isabel.			
»	»	»	Ternate	G G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
»	»	»	Sarie Toendjoong	Loei Soempoat.		
»	»	bark	Jabbeer.	Entjik Mohamat	Bima	Gezagvoerder.
»	»	schoen.	Fathoul Haer.	Said Mulahela.		
»	»	»	Hoseeng.	Intje Po.		
»	»	»	Bella	T. Lewis.		
»	»	kotter	Tedok.	Wongso		
»	»	bark	Kim Hog Ing.	Oey Bokking		
»	»	schoen.	Kiem Ingsoen	Tjoa Kho		
»	»	»	Kiem Tjiethay	Samsodin		
»	»	»	Bientang Timor.	Siem Koensoen		
»	»	»	Kembang Djepoon	Liem Kong Tiok.		
»	»	»	Venus	Ketjil.		
»	»	»	Digna	Pa Ardie.		
»	»	bark	Tatas Banjermassing.	Sarif Abdulla		
»	»	»	Blora.	C. N. van der Beek.		
»	»	bark	Emelie	J. B. Perry.		
»	»	»	Arief Banjermaas	Mohamat Arip		
»	»	schip	Ammana Tulbari	Sech Jubedie		
»	»	stooms.	Java.			
»	»	»	Padang	C. F. A Persille	Molukkos en Macass.	W. Cores de Vries.
Lingesche.		schoen.	Mastora.	Mohamat Tamin		
Amerikaansch.		bark	Brothers	R. Crowell.		
Oldenburg		schip	Stedinger.	F. Ammermann	Nederland	Adam en co.
Balische		bark	Kiem Tjang Liong.	Tjoa Liok Gao		
»		»	Poospa	Teok I.		

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	21	N. I.	kotter Paulina.	Sayman.	Soerabaya.
»	24	Ned.	bark Zorgvliet.	F. H. Groot	»
»	26	N. I.	kotter Krabbe	Mardam.	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	20	Ned.	schip Oldenbarneveld.	A. Meyboom.	Rotterdam.
»	—	N. I,	schoener Mansoer.	Sageet	Bezoekie.
»	21	Ned.	bark Triton.	H. H. Olie.	Amsterdam.
»	22	N. I.	kotter Paulina	Sayman.	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark Ottolina	J. J. Prange.	»
»	—	»	bark Christina Agatha	C. W. Timmer.	Amsterdam.

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	26	Ned.	schip Australie.	Jochems.	Soerabaya.
»	—	»	Jan Pieterszoon Koen.	J. Verloop.	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Eng. schoener *Banner:* 29 chinezen.

Met het N. I. stooms. *Ambon:* de luitenants ter zee *Modderman.* — *van Meurs* en *Marschalk.* — de heeren *van der Putte* en *familie.* — *Neis.* — *Morgan.* — offic. van gez. *Wildeman.* — mevr. *Klein.* — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *Cortgene:* de heeren *van Zyll de Jongh.* — *Trail.* — *van Amstel.* — *van der Schalten.* — *des Sauvagie.* — *van Trailhoven* en *Andriessen.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *C. C. Schaftlein.* — *Ali ben Sou Alle.* — mejufvr. *G. B. Vermunt Vinck.* — Z. M troepen.

Met het Ned. schip *Neerlands en Oranje:* 4 gepasp. militairen.

Met het Ned schip *Amsterdam:* de heer *P. A Mosselman* en *familie.*

Met het Ned. bark *de Goede Verwachting:* 3 gepasp. militairen.

Met het Ned schip *Willemina Clara:* de luit. ter zee 2 kl, *P. N. Quarles van Ufford.* — de heer *D. Schuurman.* — jonge heer *J. C. Nieuwenhuyzen.* — 2 kinderen van den heer *van Meerten.* — 1 matroos *van de Clio. J Mayer.*

Handelsberigten.

Op den 22sten December 1855 zijn alhier in openbare veiling gebragt:
83 1/16 realen stofgoud, afkomstig van *Banjermassing.*
941 1/4 realen stofgoud, afkomstig van *Pontianak.*
14 3/8 realen stofgoud, afkomstig van *Batjan* (*Ternate*).
Welke hebben gerendeerd:
dat van *Badjermassin,* eene som van *f* 3979:62 of gemiddeld *f* 47:108 3/4 per reaal
dat van *Pontianak,* eene som van *f* 35,183:112 of gemiddeld *f* 37:45 per reaal.
dat van *Batjan,* eene som van *f* 631:60 of gemiddeld *f* 43:112 per reaal,

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 21 *tot en met den* 31 *Dec.,* 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Provincie Drenthe,* gez. Beckering. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

171 kn. en 16 buss. olie. 5 kn. traan. 8 ijzeren assen. 2345 en 4 boss. ijzer. 150 vn. boter. 450 do. meel. 35 ks. katoen. 400 do. manufact. 3 do. glas. 44 ks. gouv. goederen. *N. H. M.*
1 kt. manufacturen. *Pandel en Stiehaus.*
3 ks. drukletters. *van Haren Noman en Kolff.*
1 kt. boeken. *Lange en co.*
2 ks. kramerijen. *Sijthoff.*
14 ks. manufact. 15 led. leggers. *Busing Schröder en co.*
45 vn. bier. *van Ommeren Rueb en co.*
1 kt. manufact. 4 do. glas en lederwerk. *Telken Voget en co.*
135 coll. manufact. 8 do. touwwerk. *Moormann en co.*
112 coll. provisien. *Gumprich en Straus.*
80 vs. boter. 20 ks. manufact. *van Leeuwen en co.*
24 fusten azijn. *Kopersmit en co.*
96 coll. provisien. *v. Bulderen.*
40 keld. genever. *Gezagv.*
30 led. leggers. *Order.*

Lading voor Samarang.

1 kt. boekwerken. 4 do. koopmanschapp. 1 do. kramerijen. 1 pakje monsters. 1 kt. zilverwerk. 140 hammen.

Lading voor Soerabaya.

2 ks. diversen. 1 do. boeken. 4 do. petten en provisien. 2 do. confituren. 25 do. wijn. 20 oxh. en 5 ankers azen. 50 vn. bier.

Van Amsterdam per ned. schip *Alida Willemina,* gez. Doornbos. agt. Paine Stricker en co.

28 bn. koffij-zakken. *Kopersmit en co.*
1 kt. manufact. *Moormann en co.*
15 vn. krijt. 2 led. leggers. 100 hammen. 25 vs. spek. 2 ks. ger. vleesch. *Jacometti en co.*
3 ks. ger. schappen. *Agenten.*
1 kt. kramerijen. *Gumprich en Straus.*
12/1 led. leggers. *Kreglinger Dummler en co.*
10 vs. zilv. munt. 90 bn. koffij-zakken. 3 kn. koper. 283 vaten vleesch. 16 kn. katoen. 125 coll. manufact. *N. H. M.*
19 kn. kleedingstukk. 47 do. boekwerken. *Gouvernement.*
3 kn. manufact. 2 do. metalen lepels. 1 do. naalden. *Order.*
80 kn. wijn. *Maclaine Watson en co.*

Lading voor Samarang.

5 ks. koopmanschappen.

Lading voor Soerabaya.

1 kt. glaswerk. 50 bn. koopmanschapp. 20 kn. koopmanschapp.

Van Bencoelen per praauw Pantjallang gez. Sie Pahan.

100 pic. dammer. 24 do. gomelastiek. 4 88/100 do. notenmuscaat. 40/100 do. foelie. 5 ps. renosterhoorn. 4 do. wilde bokken do. 6 do. vogelkoppen. 2 kn. lagan-olie. 1 pak stokken. *Lim Tjoe.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Menap Seekee.

80 pic. zw. peper. 25 do. koffij. 20 do. dammer. 8 do. gomelastiek. 50 boss. rotting. *Gezagv.*

Van Bandjermassing per ned. ind. schip *Zein,* gez. Sech alie Badjardamer.

17320 ps. kadj. matten. 400 ps. planken. 2 corg. stroodeksels. *Gezagvoerder.*
150 tonn. steenkolen. *Gouvernement.*

Van Soerabaya via Samarang per ned. ind. stooms. *Banda,* gez. C. C. L. Neijts. agt. B. Kopersmit en co.

98 pakk. sam. sarongs. 6 do. do. slendangs.
2 kn. java sigaren. *Tan Songbo.*
80 ps. ber leder. 12 pic. smeer. 1 kt. kajoepoetie-olie. *Oey Siongkie.*
18 kazen. *B. v. Leeuwen en co.*
1 kt. kaarten. 1 do. manufact. 1 do. lak. 1 do. piqué. 1 do. sokken. 1 do. manufact. *Gumprich en Straus.*
1 kt. dameshoeden. 180 kazen. *B. v. Leeuwen en co.*
28 1/2 pic. java koperwerk. *Said Sallabie.*
5 kn. java sigaren. *Lie Oen.*
12 kn. centerfuges. *v. d. Meulen.*
1 wagen. *B. Kopersmit en co.*
2 kn. pleetwerk. *Order.*
Eenige gouv. goederen.

Van Samarang per ned. ind. stoomb. *Langen Lamongan,* gez. Deighton.

1 pak schoenen. 1 kt. waaijers. 1 do. diversen. 1 do. batiek. 1 trommel. 2 krandj. suiker. 1 kt. tuigen. 2 krandj. tuigen. [illegible] coll. machinerien. 6 trommels. 1 kt. diversen. 1 pakje. [illegible] 1 do. kat. goederen. 1 kt. monsters. 25 zakk. koffij. [illegible] katoen. *Order.*
1 kt. regaal, uit het reg. pakhuis. voor dat [illegible]

Van Nederland per ned. schip *Hendrika*, gez. Verbeek. agt. van Ommeren Rueb en co.

15 vt. zwartsel. 1 kt. duimstokken. 1 do. balancen. 5 vs. slijpsteenen. 550 stav. 1 bos en 106 platen ijzer. 10 kn. steenen. 3 vn. pik. 6 ks. papier. 2 do. zeeften. 2 do. neteldoek. 18 bn. linnen. 2 kn. band. 60 bn. zakken. 75 do. rood garen. 175 kn. manufact. 5 do. woll. dekens. 1 do. balancen en schalen. *N. H. M.*

13 coll. kleedingstukken. 63 do. geneeskundige behoeften. *Gouvernement.*

200 vs. boter. 20 kn. blad koper. 60 oxh. wijn. *Suermondt en co.*

3 ks. glaswerk. *Tiedeman en v. d. Burg.*

5 coll. naalden. 8 do. manufact. 50 ks. glazen pannen. *Metzendorff Wilmans en co.*

200 vs. boter. 200 hammen. 200 keld. genever. 40 kn. provisien. *de Weerdt Ruyl en co.*

50 kn. provisien. 1 do. manufact. 2 do. lepels. *Gumprich en Straus,*

100 vs. haring. 30 hammen. 6 ps. ger. vleesch. 1 kt. saucijs. 2 do. anjovis. *Order.*

Lading voor Samarang.

100 ks. manufact. 50 do. wijn. 1 blik diversen. 1 rijtuig.

Lading voor Soerabaya.

4 ks. groentens. 1 do. kleederen. 2 vs. spijkers. 14 aanbeelden. 4 coll. ijzerwerk. 1 kt. diversen. 1 do. inh. 1 spiegels. 1 do. bessensap.

Van Rotterdam per ned. schip *Kemanglen*, gez. Smit. agt. Suermondt en co.

10 vs. specie. 13 kn. opium. 40 ijzeren kannen. 99 fusten genever. 3 ijzeren caronade. 1 do. kanon. 113 ks. gouv. goederen. 5 do. gedr. katoen. 12 do. kantoorbehoeften. 220 do. manufact. *N. H. M.*

100 ks. manufact. *Kopersmit en co.*

300 keld. genever. 1 kt. glaswerk. 1 vs. appelen. 1 kt. tabak. 1 do. tuinzaden. 4 do. papier. 2 do. piano. *van Ommeren Rueb en co.*

25 ks. bier. *Haager en Schuurman.*

500 keld. genever. 2 bn. manufact. *Moormann en co.*

4 kn. manufact. 102 vs. boter. 1 kt. inh. 1 kaas. 1 do. diversen. 1 do. wijn. 30 leggers. *Agenten.*

6 coll. manufact. 203 kn. wijn. 1 do. glas. 37 do. spiegels en kramerijen. 1 do. zijdewaren. 1 do. kramerijen. 2 bn. laken. 2 ks. zijdenstoffen. 10 do. eau de cologne. 4 do. speelkaarten. *Pandel en Stiehaus.*

11 ks. rood garen. *Busing Schröder en co.*

1 kt. manufact. 30 bn. garen. 1 kt. kramerijen. *Bahre en Kinder.*

11 coll. manufact. *Metzendorff Wilmans en co.*

19 kn. provisien. 4 do. glas porceleinwerk. 2 do. kramerijen. 1 do. zijde. 1 do. do. kramerijen. 7 do. ijzerwaren. 2 do. hemden. *Gumprich en Straus.*

14 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*

1 kt. modewaren. 17 do. provisien. *Order.*

11 kn. rhijnwijn. 4 do. aardewerk. 12 md. min. water. 25 slijpsteenen. 40 md. pijpen. 3 ks. pijpen. 1 kt. leidsels. 12 bos zeilgaren. 6 do. takel do. 2 boss. visschersgaren. 4 doz. div. lijnen. 2 stukk. geteerd touw. 50 kn. bier. *Gezagv.*

Lading voor Samarang.

44 kn. manufact. 12 vs. boter. 2 ks. diversen. 1 kt. inh. 1 vloerkleed. 1 kt. papier. 2 bn. manufact. 9 kn. manufact. 1 do. zadelwerk. 1 do. anjovis.

Lading voor Soerabaya.

200 keld. genever. 9 ks. ijzerwerk. 4 do. manufact. 4 do. bitter. 2 do. koopmanschapp. 2 do. provisien. 10 vs. spijkers. 145 kn. wijn. 1 do. koperwerk. 1 vat zagen en veeren. 150 keld. genever.

Van Amsterdam per ned. schip *Johanna*, gez. W. Holbertsma. agt. Haager en Schuurman.

30 ks. gedr. vruchten. 15 leggers. 18 bn. zakken. 50 vn. bier. 25 vn. teer. 120,000 ℔ steenkolen. *Agenten.*

10 pijp. wijn. *Metzendorff Wilmans en co.*

200 hammen. 100 vn. bier. *Tiedeman en v. d. Burg.*

687 vn. teer. 53 do. pik. *N. H. M.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. bark *Hing Goan*, gez. Lim Yoehok.

200 pakk. chin. offerpapier. 10 kn. vuurwerk. 300 ps. pajongs. 30 do. zijdenstoffen. 10 roll. zw. zijde, 25 do. div. zijde. 3800 zilv. sp. matten. *Gezagv.*

789$^{78}/_{100}$ pic. gambier. *Tan Kanghoe.*

Van Siam per Siam wank. Ho Hien gez. Lauw Hokseen. agt. Lim Ketjoan.

2000 ps. dammer. 5 paren harsthoorn. *Gezagv.*

Van Siam per Siam wank. Kim Goantjoen. gez. Tjioe Tanglam. agt. Lim Ketjoan.

2000 ps. dammer. *Gezagv.*

Van Sydney per Deen schip *Cecrops*, gez. Boijsen, agt. Metzendorff Wilmans en co.

1772 boss. rotting. *Order.*

Van Adelaide per ned. schip *Vriendentrouw*, gez. Greveling. agt. Kopersmit en co.

50 tonn. steenkolen. *Kopersmit en co.*

Van de Lampongs per praauw sampang gez. Pa Darachman.

109 pic. zw. peper. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Samarang*, gez. Dupain. agt. Suermondt en co.

199150 n. ℔ ijzer. *Aan boord gebleven lading.*

450 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Macasser per ned. schip *Diana*, gez. van Boohove. agt. Suermondt en co.

40 ks. madapoll. uit entrep. *Crone.*

21 ks. garen. uit entrep. *Busing Schröder en co.*

900$^{45}/_{100}$ pic. gambier. uit entrep. *Kopersmit en co.*

1 kt. inh. 1 portret. *Waller.*

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark. *Fatahool Mobarak*, gez. Goestie Salmon.

1 kt. harmonika. uit het entrep. *van Ommeren Rueb en co.*

4 boss. stav. ijzer. 30 stav. eng. ijzer. 14 bladen do. do. 32 staven do. do. 10 spijkeren do. 2 kn. molton dekens. *M. tot bevordering van mijn Ontginning in Nederlandsch-Indie.*

4 kn. kleedingstukken. *Gouvernement.*

3 bn. calicots. 6 kn. madapoll. 2 bn. rood garen. 10 md. aardewerk. 2 kn. thee kommetjes. 3 do. drinkglazen. 3 do. chitzen. 1 do. roode chitzen. 3 do. drinkglazen. *Kassim.*

99 kn. cognac. *E. Moormann en co.*

11 kn. naaigaren. 2 do. gedr. garen. 1 do. gedr. katoen. 54 keld. genever. *Anderson Tolson en co.*

25 kn. calicots. *Busing Schröder en co.*

25 kn. wijn. *L. Platon.*

302 marmere steenen. *Suermondt en co.*

100 kn. cognac. uit het entrep. *Tolken Vogel en co.*

15 kn. madapollams. *Pitcairn Syme en co.*

1 bl. mad. chitzen. *Said Segaf.*

2 kn. sodawater. 5 do. limonade gazeuse. 1 do. div. provisien. 1 do. pruimedanten. 1 do. appelen. 1 do. tolpens en manoijs. 1 do. rozijnen. 1 do. amandelen. 2 do. diversen. 1 do. mann. sigaren. 1 do. diversen. 5 do. limonade. *Louran en van Walcheren.*

100 pic. ijzer. 98 do. zink. *Busing Schröder en co.*

42 st. chitzen. 2 kn. chitzen. 2 krandj. aardewerk. 25 st. eur. chitzen. 2 corg. bat. sarongs. 1 do. do. doeken. 4$^{13}/_{20}$ do. eur. slendangs. *Kassim.*

54 md. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*

Naar Grissee per ned. ind. bark *Fathool Rachmin*, gez. Said alie Alhadie.

2000 ps. vloersteenen. 800 ps. sp. matten. *Said aloewie Satrie.*

Naar Balie Bandong per Ball. schip *Venus*, gez. Ketjiel.

2 bn. kat. garen. 1 kt. rood katoen. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Macassar*, gez. F. H. Schmidt.

3 vn. inkt. 7 kn. diversen. uit het entrep. *van Ommeren Rueb en co.*

2 kn. eur. kat. goederen en tanab. bat. doeken. *Said abdulla bin alie Aijdroes.*

1 kt. crepe kruid. 4 md. brandewijn. 1 kt. portwijn. 1 do. papier. 2 do. zuren. 1 do. liqueren. 1 kt. eau de cologne. sigaren. kokers en pistons. 1 kt. edammer kazen. 1 do. sardijtjes en lengvisch. 5 kn. permacitie kaarzen. 5 md. seltzerwater. 1 kistje. inkt. *L. Metjer.*

1 kt. regaal uit het reg. pakhuis. 15/m. ps. java sigaren. 80 pakk. sam. sarongs. 6 do. do. slendangs. 28$^{1}/_{2}$ pic. java koperwerk. *B. Kopersmit en co.*

30 vs. boter. 20 pic. suiker. 14 kn. rhijnwijn. 7 vn. bier. 11 kn. provisien. 2 do. glas en aardewerk. 3 do. talie apie. 5 do. gedr. vruchten. 5 ks. roode wijn. 3 do. gember. 1 do. chin. lakwerk. 2 do. witte wijn. 5 do. zuren en mosterd. 1 do. rookvleesch. 1 kt. chin. valiezen. 1 do. hangstolpen. 5 md. seltzerwater. 10 pott. manl. beschuit. 1/4 pijp. teneriffe wijn. 1 oxh. azijn. *van den Broek en co.*

2 kn. gedr. katoen. *Anderson Tolson en co.*

11/m. ps. stroomatten. 50 do. marmeren steenen. 19 kn. div. eur. provisien. 4 do. vruchten op brandewijn. 10 md. suiker. 2 ks. beschuit. 1 do. saucijs de bologne. 13 kn. haantjes bier. 8 do. was kaarsen. 2 coll. lampen. 1 pop. 5 blikjes beschuit. *Purvis en co.*

1 kt. nagem. kat. tjindees. *Pitcairn Syme en co.*

30/m. ps. manl. sigaren. 4 krandj. aarde potten. 30 pic. witte katjang. 10 do. hoepel ijzer. 15 vs. spijkers. 100 zakk. amerik. meel. 20 katt. chin. roode-aarde. 5$^{5}/_{20}$ corg. tanab. bat. doeken. *Thee Tjoekeng.*

20 coll. holl. bier. 2 kn. zuren. 19 kn. en ks. roode wijn. 1 kt. edammer kazen. 1 zak rijst. 2 zakk. guena. 17 vs. boter. 2 do. spijkers. 2 stell. chin. koffers. 8/m. ps. java sigaren. 1 kt. marmeren tafelbladen. 5 coll. katoenen. 1 vat meel. 1 kt. eur. provisien. 6 krandj. aardewerk. 1 stel tafelservies. 20 stell. thee do. 12 doz. glaswerk. 50 blikjes beschuit. 100 doz. messen. 16 ps. tafelgoed. 1 do. flanel. 16 do. chin. zijde. 5 ks. fonejes. 4 chin. doosjes. 9 doz. sleoten. 10 riemen chin. papier. 4 doz. kousen. 6 corg. eur. sarongs. 6 paren kandelaren. 4 olie en azijn. stellen. 40 doz. aardewerk. 4 spiegels. 8 doz. patjols. 15 ks. zeep. 160 blikjes provisien. 1 lamp. 6 doz. parapluien. 72 ps. katoen. 4 hoeden. 1 kt. thee. 1 stel eur. bendytuig. 2 doz. do. vruchten. 4 doz. seltzerwater. 10 ps. eur. zijden doeken. 22 ps. beng. do. do. 15 ps. chin. zijden sarongs. 4 doz. do. do. doeken. 6 ps. shawls. 4 do. beng. katoen. 8 pakk. valsche gallon. 15 stell. chin. blancoboeken. 3 fl. beng. olie. 1 chin. kaarten doos. 2 ps. gras linnen. 1 vaatje arab dadels. *Ardaseer.*

3 pic. suiker. 1 paar pistolen. *P. C. Bend.*

2 stell. chin. koffers. 1 kt. madapoll. 2 kn. div. kat. goederen en kramerijen. 5 pakk. zeep. 18 pic. oud ijzer. *Abdul Kaum.*

3 kn. woll. katoenen en zijden modewaren hoeden kramerijen en metaalwaren. 1 vat inkt. 2 ks. absenth. 6 do. champagne. 15 do. bourgogne. 6 do. olijven. 74 coll. holl. provisien. *Gumprich en Straus.*

400 ps. gebruikte goenie-zakken. *Tan Singpo.*

58 coll. kat. goederen. 1 kt. chin. medicijn. 3 vn. meel. 15 pic. katj. kadele. 19,500 ps. toeb. sigaren. 4 kn. chin. vuurwerk. 2 pic. gadoong. 38 katt. roode rijst. 1 pic. lijm. 2 kn. div. kramerijen en batv. bat. goederen. *Lim Hoa.*

1 kt. batv. bat. goederen. holl. papier en zilv. kanten. 1 kt. vuurwerk. 1 kt. misoa. 4 kn. wit katoen. 30 pic. suiker. *Tan Engkie.*

17 kn. lijnwaden. 6/m. ps. stroo-zakken. factorij der *N. H. M.*

4 coll. rijst pelmolen. *Haager en Schuurman.*

1 hanglamp. 1 eng. wagentuig. 10 kn. wijn. 10 do. cognac. 4 vn. wijn. 6 do. bier. 2 do. meel. 4 ks. champagne. 2 ks. crepe kruid. 9 do. bitter. 1 do. sardijntjes. 1 do. petitpois. 1 do. soija. 15 pott. gellei. 4 doz. kopjes. 1 do. seidl. pouder. 16 koperen kandelaren. 6 doz. vorwkwasten. 1 kt. zuren. 1 vat hagel. [illegible] jap. nachtspiegels. 5 ks. cognac. 20 keld. genever. 2 vn. wijn. *John Pryce en co.*

5 kn. portwijn. 2 do. eur. provisien. 1 do. olie en azijnstellen. 1 do. parfumerien en tafelkleedjes. 1 kt. wagen lampen. *f* 3000.— aan zilv. munt. *f* 1000.— aan rec. *Hunter Houghton en co.*

3 kn. regaal. uit het reg. pakhuis. 40 vn. bier. uit het entrep. *Tiedeman en v. d. Burg.*

40 kn. shertings. 1 kt. hammen. 9 ks. champagne. 5 do. sardijntjes. 2 do. cognac. 1 kt. batv. bat. goederen. *J. de Fiennes.*

10 pic. zink. 2$^{1}/_{2}$ pic. zink spijkers. 490 ps. goenie-zakken. *Tjia Kiokbie.*

1 kt. batv. bat. doeken. *Lim Toseng.*

1 kt. waaijers kat. modewaren. 2 do. provisien. 1 kt. pruimen dentes. 8 ks. vruchten. 2 do. zuren. 1 kt. eaude lavendar. 1 kt. likeur. *L. Platon.*

18 coll. lijnwaden. 160 kn. en ks. thee. 1 vat vischkuiten. 1 pak vliegerpapier. 2 kn. gouddraad zijden goederen en schoenen. *Lie Oen.*

5 bn. ongebl. katoen. 2 kn. tjindees chin. speelkaarten en valsche coralen. 2 kn. waterglazen. 3 do. vuurwerk. 4 krandj. aardewerk. 1 kt. java kat. garen. 1 kt. batv. bat. doeken en chin. muilen. 1 kt. eur. kat. sarongs. *Tjoe Keteng.*

1 kt. geweven sarongs. uit het entrep. *E. Moormann en co.*

1 kt. div. kat. goederen. kramerijen en parfumerien. *Tambie Hoesin.*

1 kt. ruwe zijde. 7 kn. eur. en inl. katoenen goederen en everlasting. *Said Mochamad Satrie.*

2 kn. boeken en schrijfbehoeften. *van Haren Noman en Kolff.*

1 kt. tafelkleden. 1 kt. goud en zilv. draad. 2 kn. cambrics. 4 bn. laken. 1 bl. doeken. 2 bn. dekens. 1 kt. zijden modewaren. *C. Bahre en G. Kinder.*

2 kn. tanab. bat. goederen. java buikbanden. schoenen en muilen. *Sech awab Bagawie.*

10 bn. madapoll. 30 zakk. en 5 vn. meel. 13 ks. roode wijn. 4 kt. eau de cologne. 1 do. glazen en borden. 1 do. chin. koeken. 1 kt. chin. vuurwerk. 1 pak papieren pajongs. 3 doz. eur. poppen. 3 kn. div. kramerijen. *Tjie Yoekie.*

3 kn. tanab. bat. goederen. java schoenen arab muilen en zijden goederen. *f* 6000.— aan zilv. guldens. 1 vat meel. 8 pic. java koperwerk. *Said Hoesin bin Segab.*

2 wielen en 1 as. *Louran en van Walcheren.*

1 kt. zijden en woll. goederen linten. chin. speelkaarten en gouddraad. 1 pic. visch ketting 3 ploegen. 1 pic. koralen. *Lie Tjaij.*

f 1600.— aan zilv. guldens. *Said aloewie Satrie.*

1 ks. dames hoeden. *Adam en co.*

f 150,000.— aan rec. *Maclaine Watson en co.*

Benevens gouv. goederen.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Maria Agnes*, gez. de Bus. agt. Moormann en co.

Lading voor Nederland.

400 pic. tin. 1000 do. koffij. 30 do. rotting. *N. H. M.*

Zie lading voor Samarang en Soerabaya: Java-Bode dd. 12 Dec., 1855 no. 99.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Elisabeth Anthonia*, gez. J. Jansen. agt. Haager en Schuurman.

100 md. bier. 2 ks. manufact. *Moormann en co.*

2 ks. piano. *de Weerdt Ruyl en co.*

9 ks. manufact. *B. v. Leeuwen en co.*

300 coll. provisien. *Gezagv.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 29 Dec., 1855 no. 104.

Lading voor Nederland.

533$^{688}/_{1000}$ pic. tin. uit entrep. *Suermondt en co.*

125 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Koning der Nederlanden*, gez. J. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

1 pak boeken. uit het reg. pakhuis. *Agenten.*

30 realen stofgoud. *Said Atas.*

2 bn. doeken. 3 kn. sarongs. 1 do. kain pandjangs. 3 do. [illegible] uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

7 kn. gaas. uit het entrep. *Burt Mijrtle en co.*

5 kn. kains. 6 kn. gedr. katoen. 10 doeken. 4 do. elephantes [illegible] het entrep. 1 kt. brower holland. 1 do. elephantes. 8 do. [illegible] 2 do. gordijnen. 2 ko. shawls, 6 do. cambrics. 3 do. [illegible] *Martin Dyce en co.*

2 kn. barometers. 34 do. staal en ijzerwerk. *Gouvernement.*

4 coll. diversen. uit het reg. pakhuis. 10 kn. opium. uit het [illegible] *Agenten.*

5 kn. div. koopmanschappen. *Tan Esong.*

30 kn. opium. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

En gouv. goederen.

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Ydroesie*, gez. Said bin [illegible]

2938 pic. tin. *Gouvernement.*

4 kn. sarongs. 2 do. gev. katoen. 10 do. gedr. katoen. 6 d[illegible] katoen. 12 do. aardewerk. 1 do. kat. modewaren. 20 do. [illegible] olie. 25 do. vruchten. 2 bn. moltondekens. 2 kn. modewa[illegible] do. wijn. 1 do. monsters. *B. v. Leeuwen en co.*

150 realen stofgoud. 75 zakk. tarwemeel. *Said Aijdiet.*

2 kn. kramerijen. 1 do. meubelen. 6 do. broekenstof. 10 do. [illegible] fact. 1 do. hoeden. 1 do. sokken. 1 do. franjes. 2 do. m[illegible] *Pandel en Stiehaus.*

1 wagen. (2 kn. wapens. 9 do. wit katoen. uit het entrep. [illegible] *Leeuwen en co.*

1 kt. kramerijen. (6 kn. wapens. 10 do. manufact. uit het [illegible] *Pandel en Stiehaus.*

150 catt. tabak. 18 ks. java sigaren. *Said Gasim.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Aijnt Tool Rachman*, gez. Said Bafadel.

4117 pic. tin. *Gouvernement.*

4 pic. oud koper. 1$^{1}/_{2}$ do. java koperdraad. 1$^{1}/_{4}$ do. oliphantst[illegible] 1 kn. coralen. 1 vt. messen. uit het entrep. 400 doll. *Sai[illegible] wie Satrie.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langon Lamongan*, [illegible] T. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

1 pak diversen. *John Pryce en co.*

1 kt. div. wolle goederen. *Koe Tjoeyong.*

10 bn. shertings. *Burt Mijrtle en co.*

3 kn. diversen. *G. Suermondt en co.*

4 vs. hagel. 1 kt. diversen. *van Riet en Ter Gouw.*

3 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*

2 kn. diversen. uit het reg. pakhuis. *John Pryce en co.*

1 kt. everlast. 3 vn. sloten. 16 kn. cambrics. uit het entrep. [illegible] *tin Dyce en co.*

3 kn. boeken en papier. *van Haren Noman en Kolff.*

2 kn. naalden. *Metzendorff Wilmans en co.*

225 vloersteenen. 2 tromm. diversen. *S. H. Clignet*

1 kt. lappets. 3 kn. longcloths. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. melodium. *van der Beek.*

200 goude tientjes. *Said Satrie.*

1300 stroozakken. *Paine Stricker en co.*

4 carpets div. koopmanschappen. *Saiedien.*

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Alnoer Salim*, gez. Hadjie Mohamat Amin.

16 kn. koopmanschapp. 10 md. aardewerk. 10 bn. gekep. ka[illegible] 5 bn. rood garen. 1 do. witte garen. 1 kt. madapoll. 13 pic. peper. 3 kn. messen. 21 corg. sarongs. 40 corg. doeken. 12[illegible] doeken. 30 doz. eur. doeken. 17 corg. do. do. 1 corg. eur. [illegible] pandjangs. 13 corg. kain pandjangs. 55 st. eur. chitzen. 5 [illegible] eur. doeken. 25 pakjes eur. naaigaren. 1 corg. eur. slendangs [illegible] doz. eur. doeken. 5 st. eur. chitzen. 11 kn. div. koopmansch[illegible] *Gezagv.*

26$^{30}/_{100}$ pic. gutta percha. *Aan boord gebleven lading van Banjermassing.*

Naar Mandar per praauw Tjemplong gez. Blietjieng.

[illegible] *Anderson Tolson en co.*

f 1000.— rec. 400 zilv. sp. matten. 17 corg. bat. doeken. 26[illegible] zw. katoen. *Blie Tjieng.*

Naar Croé per praauw Toop gez. Sie Hingoe.

25 st. zw. katoen. 10 do. madapoll. 10 wolle dekens. 20 do. [illegible] chitzen. 7 do. ongebl. katoen. 48 ps. kat. doeken. *Sie Minge[illegible]*

Naar de Cocos Eilanden per ned. ind. schoener *Harriet*, gez. J. G. C. Ross.

1 vs. kruid. *F. L. Bughan.*

150 pic. rijst. 10 do. suiker. 3 kn. div. lijnwaden. 50 sing. pl[illegible] *Adam en co.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech awab bin awab Said.

1 rol eur. touw. *Aan boord gebleven lading van Batavia.*

3 kn. tjindees. *Pitcairn Syme en co.*

1 kt. gordijn goed. 10 do. wijn. 1 do. zijde stoffen. 1 do. kramerijen. 1 do. katoen en zijde stoffen. *Pandel en Stiehaus.*

25 kn. cognac. 1 do. zijde. *Bedier.*

8 kn. div. koopmanschapp. 5 pic. zeilgaren. 4 tonn. krijt. 14 [illegible] spijkers. 8000 ps. bamb. stokken. 5 pic. buffelhoorn. 1$^{1}/_{2}$ do. ij[illegible] draad 5 do. ijzer. 5 do. plat ijzer. 15 do. comijn zaad. 1 kt. [illegible] tels. 10 pic. lood. 1$^{1}/_{2}$ do. dammar. *Sie Koetiang.*

1 kt. sarongs. *Sech awab Jawas.*

1 kt. eng. zout. 4 do. do. saus. *Bughan.*

3 ks. spiegels. 2 do. zadelwerk. 1 do. tapijten. 1 do. drills. 1 [illegible] wit katoen. 3 do. aardewerken. *van Slooten Morgan en co.*

20 pic. hoepel ijzer. 8 do. beng. zeep. *Sie Yoetiang.*

6 kn. lijnwaden. uit het entrep. 1 kt. monsters. uit het reg. pakhuis. 3 kn. traclaten. *de Weerdt Ruyl en co.*

45 kn. div. koopmanschappen. *Thee Sioe.*

4 kn. koopmanschapp. 9$^{1}/_{2}$ pic. was. *Han Tjengsan.*

98 pic. benzoin. *Lim Hou.*

110 pic. benzoin. *Maclaine Watson en co.*

1 vat en 8 doz. div. wijnen. 1 kt. bier, 2 do. provisien. *Kregling Dummler en co.*

Naar Nantes via Padang per Fr. schip *Narbal*, gez. J B. Desbois. agt. Suermondt en co.

1010 pic. gambier. uit entrep. *Agenten.*

Naar Nederland per ned. schip *Amsterdam*, gez. Tjebbes. agt. Kopersmit en co.

200 pic. rotting. 600 do. tin. 5000$^{60}/_{100}$ do. suiker. 5205 do. koffij [illegible] 430$^{990}/_{1000}$ do. thee. 69$^{752}/_{1000}$ do. indigo. 10835 ℔ indigo. 903[illegible] do. tabak. 70 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Nederl. en Oranje*, gez. v. d. Plas. agt. Kopersmit en co.

2647/1—846/2 en 536/2 koehuiden. 3036 ℔ cochenille. 404$^{90}/_{100}$ do. zacatille. 202$^{40}/_{100}$ do. uitschot. 900 pic. rotting. 4001$^{90}/_{100}$ do. suiker. 123 do. witte peper. 113$^{00}/_{100}$ zw. peper. 4500 do. rijst. 750 do. koffij. *N. H. M.*

912 pic. rijst. 800 do. suiker. 149/m. java sigaren. *Agenten.*

1 kt. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*

Naar Havre via Padang per Fr. schip *Camoens*, gez. Bezet. agt. Suermondt en co.

1019 pic. gambier. uit entrep. 9550 ℔ indigo. *Agenten.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Wilhelmina en Clara*, gez. de Wijn. agt. Haager en Schuurman.

500 pic. tin. 105 do. rotting. 6002$^{61}/_{100}$ do. suiker. 3680 do. koffij. 499$^{960}/_{1000}$ do. thee. 52 ks. kop. duiten. *N. H. M.*

10/m. man. sigaren. uit entrep. *Tiedeman en v. d. Burg.*

Naar Nederland ned. schip *Goede Verwachting*, gez. Boijsen. agt. Paine Stricker en co.

4033 pic. suiker. *O. J. M. v. Ade. en L.*

1418 pic. suiker. *Moormann en co.*

8043 pic. rijst. *Tiedeman en v. d. Burg.*

5$^{64}/_{100}$ pic. foelie. *Mc. Ewen en co.*

25 pic. rotting. 60/1 legg. arak. *Agenten.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.